

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne.....2012,

kterým se mění zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění zákona č. 359/2003 Sb., zákona č. 694/2004 Sb., zákona č. 180/2005 Sb., zákona č. 177/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 574/2006 Sb., zákona č. 393/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 299/2011 Sb., zákona č. .../2012 a zákona č./2012 Sb., se mění takto:

1. Poznámka pod čarou č. 1 zní:

„¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/91/ES ze dne 16. prosince 2002 o energetické náročnosti budov.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES ze dne 21. října 2009 o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/30/EU ze dne 19. května 2010 o uvádění spotřeby energie a jiných zdrojů na energetických štítcích výrobků spojených se spotřebou energie a v normalizovaných informacích o výrobku.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov.“.

2. V § 2 odst. 1 písmena f) až h) znějí:

„f) energetickou náročností budovy vypočtené množství energie nutné pro pokrytí potřeby energie spojené s užíváním budovy, zejména na vytápění, chlazení, větrání, úpravu vlhkosti vzduchu, přípravu teplé vody a osvětlení,

g) kotlem zařízení, v němž se spalováním paliv získává pouze tepelná energie, která se předává teplonosné látce,

h) klimatizačním systémem zařízení pro úpravu teploty, vlhkosti, čistoty a proudění vzduchu ve vnitřním prostředí včetně zařízení pro distribuci tepla, chladu a vzduchu, která jsou součástí budovy,“.

CELEX: 32010L0031

3. V § 2 odst. 1 písm. i) se slova „který se člení na ústřední vytápění, bytové individuální vytápění a lokální vytápění,“ zrušují.

4. V § 2 odst. 1 písmeno k) zní:

„k) jmenovitým výkonem nejvyšší tepelný výkon, vyjádřený v kW, uvedený výrobcem, kterého lze dosáhnout při trvalém provozu a při účinnosti uvedené výrobcem,“.

CELEX: 32010L0031

5. V § 2 odst. 1 písmena m) a n) znějí:

„m) průkazem energetické náročnosti dokument, který obsahuje stanovené informace o energetické náročnosti budovy nebo ucelené části budovy,

n) energetickým auditem písemná zpráva obsahující informace o stávající nebo předpokládané úrovni využívání energie v budovách, v energetickém hospodářství, v průmyslovém postupu a energetických službách s popisem a stanovením technicky, ekologicky a ekonomicky efektivních návrhů na zvýšení úspor energie nebo zvýšení energetické účinnosti včetně doporučení k realizaci,“.

CELEX 32010L0031

6. V § 2 odst. 1 se vkládá nové písmeno o), které zní:

„o) energetickým posudkem písemná zpráva obsahující informace o posouzení plnění předem stanovených technických, ekologických a ekonomických parametrů určených zadavatelem energetického posudku včetně výsledků a vyhodnocení,“.

Dosavadní písmena o) až r) se označují jako písmena p) až s).

CELEX: 32010L0031

7. V § 2 odst. 1 písmena p) až s) znějí:

„p) budovou nadzemní stavba a její podzemní části, prostorově soustředěná a navenek převážně uzavřená obvodovými stěnami a střešní konstrukcí, v níž se používá energie k úpravě vnitřního prostředí,

q) ucelenou částí budovy podlaží ,byt nebo jiná část budovy, která je určena k samostatnému používání nebo byla za tímto účelem upravena,

r) celkovou energeticky vztažnou plochou vnější půdorysná plocha všech prostorů s upravovaným vnitřním prostředím v celé budově, vymezená vnějšími povrchy konstrukcí obálky budovy,

s) větší změnou dokončené budovy změna dokončené budovy na více než 25 % celkové plochy obálky budovy.“.

CELEX: 32010L0031

8. V § 2 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena t) až w), která znějí:

„t) obálkou budovy soubor všech teplosměnných konstrukcí na systémové hranici celé budovy nebo zóny, které jsou vystaveny přilehlému prostředí, jež tvoří venkovní vzduch, přilehlá zemina, vnitřní vzduch v přilehlém nevytápěném prostoru, sousední nevytápěné budově nebo sousední zóně budovy vytápěné na nižší vnitřní návrhovou teplotu.

u) technickým systémem budovy zařízení určené k vytápění, chlazení, větrání, úpravě vlhkosti vzduchu, přípravě teplé vody, osvětlení budovy nebo její ucelené části nebo pro kombinaci těchto účelů,

v) nákladově optimální úrovní stanovené požadavky na energetickou náročnost budov nebo jejich stavebních nebo technických prvků, která vede k nejnižším nákladům na investice v oblasti užití energií, na údržbu, provoz a likvidaci budov nebo jejich prvků v průběhu odhadovaného ekonomického životního cyklu,

w) budovou s téměř nulovou spotřebou energie budova s velmi nízkou energetickou náročností, jejíž spotřeba energie je ve značném rozsahu pokryta z obnovitelných zdrojů.“

CELEX: 32010L0031

9. V § 4 odst. 1 se za slovo „Prahy“ doplňují slova „nebo obce“.

10. V § 4 odst. 2 se slovo „pořizuje“ nahrazuje slovy „jsou povinni přijmout“ a slova „krajský úřad, Magistrát hlavního města Prahy a magistráty statutárních měst (dále jen "pořizovatel") v přenesené působnosti“ se nahrazují slovy „kraj, hlavní město Praha a statutární město“.

11. V § 4 odstavec 3 zní:

„(3) Územní energetickou koncepci může, pokud se nejedná o povinnost podle odstavce 2, přijmout pro svůj územní obvod nebo jeho část obec. Územní energetická koncepce přijatá obcí musí být v souladu s územní energetickou koncepcí přijatou krajem.“

12. V § 4 odst. 4 se za slovo „potřeby“ vkládají slova „ , podle odstavce 7,“.
13. V § 5 odst. 1 se slova „dokument vyjadřující cíle v oblasti“ nahrazují slovy „program na podporu“ a slovo „jejích“ se zrušuje.
14. V § 5 odst. 4 se na konci textu písmene a) doplňují slova „včetně rozvoje budov s téměř nulovou spotřebou energie“.
CELEX: 32010L0031
15. V § 5 odst. 4 se na konci textu písmene j) doplňují slova „a energetických posudků“.
CELEX: 32010L0031
16. § 6, 6a a 7 včetně nadpisů a poznámek pod čarou č. 4, 5, 5a, 12 a 13 znějí:

„§ 6

Účinnost užití energie zdrojů a rozvodů energie

(1) Stavebník nebo vlastník výrobní elektřiny nebo tepelné energie²⁾ je povinen u nově zřizovaných výroben a výroben, u nichž se provádí změna dokončené stavby⁴⁾, zajistit alespoň minimální účinnost užití energie výroben elektřiny nebo tepelné energie stanovenou prováděcím právním předpisem.

(2) Stavebník nebo vlastník zařízení na distribuci tepelné energie a vnitřní distribuci tepelné energie a chladu²⁾ je povinen u nově zřizovaných zařízení a u zařízení, u nichž se provádí změna dokončené stavby⁴⁾ na distribuci tepelné energie a vnitřní distribuci tepelné energie a chladu, zajistit účinnost užití rozvodů energie a vybavení vnějších rozvodů a vnitřních rozvodů tepelné energie a chladu v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem.

(3) Dodavatel kotlů a kamen na biomasu, solárních fotovoltaických a solárních tepelných systémů, mělkých geotermálních systémů a tepelných čerpadel (dále jen „vybraná zařízení vyrábějících energii z obnovitelných zdrojů“) je povinen uvést pravdivé, nezkreslené a úplné informace o předpokládaných přínosech a ročních provozních nákladech těchto zařízení a jejich energetickou účinnost v technické dokumentaci nebo návodu na použití.

§ 6a

Kontrola provozovaných kotlů a rozvodů tepelné energie a klimatizačních systémů

(1) U provozovaných kotlů se jmenovitým výkonem nad 20 kW a příslušných rozvodů tepelné energie je jejich vlastník nebo společenství vlastníků jednotek⁵⁾ povinen

- a) zajistit pravidelnou kontrolu těchto kotlů a příslušných rozvodů tepelné energie, jejímž výsledkem je písemná zpráva o kontrole provozovaných kotlů a příslušných rozvodů tepelné energie,
- b) předložit na vyžádání zprávy o kontrole provozovaných kotlů a příslušných rozvodů tepelné energie ministerstvu nebo Státní energetické inspekci,
- c) oznámit ministerstvu provedení kontroly osobou podle odstavce 3 písm. d) a předložit ministerstvu kopii oprávnění osoby pro vykonávání této činnosti podle právního předpisu jiného členského státu Unie.

(2) U provozovaných klimatizačních systémů se jmenovitým chladícím výkonem vyšším než 12 kW je jeho vlastník nebo společenství vlastníků jednotek povinen

- a) zajistit pravidelnou kontrolu tohoto klimatizačního systému, jejímž výsledkem je písemná zpráva o kontrole klimatizačního systému,
- b) předložit na vyžádání zprávy o kontrole klimatizačního systému ministerstvu nebo Státní energetické inspekci,
- c) oznámit ministerstvu provedení kontroly osobou podle odstavce 3 písm. d) a předložit ministerstvu kopii oprávnění osoby pro vykonávání této činnosti podle právního předpisu jiného členského státu Unie.

(3) Při kontrole provozovaných kotlů, tepelných rozvodů a klimatizačních systémů musejí být splněny tyto podmínky

- a) kontrolu provozovaných kotlů a příslušných rozvodů tepelné energie, které nejsou předmětem licence na výrobu tepelné energie a licence na rozvod tepelné energie podle zvláštního právního předpisu²⁾ může provádět pouze příslušný energetický specialista podle § 10 odst. 1 písm. c) nebo osoba podle písmene d),
- b) kontrolu provozovaných kotlů a příslušných rozvodů tepelné energie, které jsou předmětem licence na výrobu tepelné energie a licence na rozvod tepelné energie podle zvláštního právního předpisu²⁾, provádí držitel této licence na výrobu tepla a držitel licence na rozvod tepla,
- c) kontrolu klimatizačních systémů může provádět pouze příslušný energetický specialista podle § 10 odst. 1 písm. d) nebo osoba podle písmene d),
- d) kontroly provozovaných kotlů a rozvodů tepelné energie a kontroly klimatizačních systémů včetně zpracování příslušné zprávy může provést a zpracovat také osoba usazená v jiném členském státě Unie, pokud je oprávněna k výkonu uvedené činnosti podle právních předpisů jiného členského státu Unie; ministerstvo je uznávacím orgánem podle zvláštního právního předpisu^{5a)},
- e) zprávy o kontrolách provozovaných kotlů a příslušných rozvodů tepelné energie podle odstavce 1 a klimatizačních systémů podle odstavce 2 musejí být zpracovány objektivně, nestranně, pravdivě a úplně.

(4) Povinnost podle odstavce 1 a 2 se nevztahuje na kotle a vnitřní rozvody tepelné energie a klimatizační systémy umístěné v rodinných domech, bytech a stavbách pro individuální rekreaci s výjimkou případů, kdy jsou provozovány výhradně pro podnikatelskou činnost. Na kotle a vnitřní rozvody tepelné energie a klimatizační systémy umístěné v rodinných domech, bytech a stavbách pro individuální rekreaci se poskytuje poradenství podle § 5 odst. 4 písm. g).

(5) Rozsah, četnost a způsob provádění kontroly, vzor a obsah zprávy o kontrolách provozovaných kotlů a rozvodů tepelné energie a kontrolách klimatizačních systémů stanoví prováděcí právní předpis.

§ 7

Snižování energetické náročnosti budov

(1) V případě výstavby nové budovy je stavebník povinen plnit požadavky na energetickou náročnost budovy podle prováděcího právního předpisu a při podání žádosti o stavební povolení nebo ohlášení stavby doložit

a) kladným závazným stanoviskem dotčeného orgánu podle § 13 splnění požadavků na energetickou náročnost budovy na nákladově optimální úrovni od 1. ledna 2013,

b) kladným závazným stanoviskem dotčeného orgánu podle § 13 splnění požadavků na energetickou náročnost budovy s téměř nulovou spotřebou energie, a to v případě budovy, jejímž vlastníkem a uživatelem bude orgán veřejné moci nebo subjekt zřízený orgánem veřejné moci (dále je „orgán veřejné moci“) a jejíž celková energeticky vztažná plocha bude

1. větší než 1 500 m², a to od 1. ledna 2016,
2. větší než 350 m², a to od 1. ledna 2017,
3. menší než 350 m², a to od 1. ledna 2018,

c) kladným závazným stanoviskem dotčeného orgánu podle § 13 splnění požadavků na energetickou náročnost budovy s téměř nulovou spotřebou energie, a to v případě budovy s celkovou energeticky vztažnou plochou větší než 1 500 m² od 1. ledna 2018, v případě budovy s celkovou energeticky vztažnou plochou větší než 350 m² od 1. ledna 2019 a v případě budovy s celkovou energeticky vztažnou plochou menší než 350 m² od 1. ledna 2020,

d) průkazem energetické náročnosti budovy posouzení technické, ekonomické a ekologické proveditelnosti alternativních systémů dodávek energie.

(2) V případě větší změny dokončené budovy jsou stavebník, vlastník budovy nebo společenství vlastníků jednotek povinni plnit požadavky na energetickou náročnost budovy podle prováděcího právního předpisu a stavebník je povinen při podání žádosti o stavební povolení nebo ohlášení stavby, anebo vlastník budovy nebo společenství vlastníků jednotek jsou povinni před zahájením větší změny dokončené budovy, v případě, kdy tato změna nepodléhá stavebnímu povolení či ohlášení, doložit průkazem energetické náročnosti budovy

- a) splnění požadavků na energetickou náročnost budovy na nákladově optimální úrovni pro budovu nebo pro měněné stavební prvky obálky budovy a měněné technické systémy podle prováděcího právního předpisu,
- b) posouzení technické, ekonomické a ekologické proveditelnosti alternativních systémů dodávek energie podle prováděcího právního předpisu,
- c) stanovení doporučených opatření pro snížení energetické náročnosti budovy podle prováděcího právního předpisu.

(3) V případě jiné než větší změny dokončené budovy jsou vlastníci budovy nebo společenství vlastníků jednotek povinni plnit požadavky na energetickou náročnost budovy podle prováděcího právního předpisu a pro stavbu splnit požadavky na energetickou náročnost pro měněné stavební prvky obálky budovy nebo měněné technické systémy podle prováděcího právního předpisu; to doloží kopií dokladů, které se vztahují k měněným stavebním prvkům obálky budovy nebo měněným technickým systémům a které jsou povinni uchovávat 5 let.

(4) Stavebník, vlastník budovy nebo společenství vlastníků jednotek jsou dále povinni

- a) vybavit vnitřní tepelná zařízení budov přístroji regulujícími a registrujícími dodávku tepelné energie konečným uživatelům v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem; konečný uživatel je povinen umožnit instalaci, údržbu a kontrolu těchto přístrojů,
- b) zajistit v případě instalace vybraných zařízení vyrábějících energii z obnovitelných zdrojů v budově, aby tuto instalaci provedly pouze osoby podle § 10d; zajištění se prokazuje předložením kopie daňových dokladů, týkajících se příslušné instalace a kopie oprávnění podle § 10f,
- c) zajistit při užívání budov nepřekročení měrných ukazatelů spotřeby tepla pro vytápění, chlazení a pro přípravu teplé vody stanovených prováděcím právním předpisem,
- d) řídít se pravidly pro vytápění, chlazení a dodávku teplé vody stanovenými prováděcím právním předpisem,
- e) u budov užívaných orgány státní správy s celkovou energeticky vztahnou plochou větší než 1 500 m² zařadit do 1. ledna 2015 tyto budovy do Systému monitoringu spotřeby energie uveřejněného na internetových stránkách ministerstva.

(5) Požadavky na energetickou náročnost budovy podle odstavců 1 až 3 nemusí být splněny

- a) u budov s celkovou energeticky vztahnou plochou menší než 50 m²,
- b) u budov, které jsou kulturní památkou, anebo nejsou kulturní památkou, ale nacházejí se v památkové rezervaci nebo památkové zóně¹²⁾, pokud by s ohledem na zájmy státní památkové péče splnění některých požadavků na energetickou náročnost těchto budov výrazně změnilo jejich charakter nebo vzhled; tuto

skutečnost stavebník, vlastník budovy nebo společenství vlastníků jednotek doloží závazným stanoviskem orgánu státní památkové péče,

- c) u budov navrhovaných a obvykle užívaných jako místa bohoslužeb a pro náboženské účely,
- d) u stavby pro rodinnou rekreaci¹³⁾,
- e) u průmyslových a výrobních provozů, dílenských provozoven a zemědělských budov se spotřebou energie do 700 GJ za rok,
- f) při větší změně dokončené budovy v případě, že stavebník, vlastník budovy nebo společenství vlastníků jednotek prokáže energetickým auditem, že to není technicky nebo ekonomicky vhodné s ohledem na životnost budovy a její provozní účely.

(6) Pravidla pro vytápění, chlazení a dodávku teplé vody se nevztahují na dodávky uskutečňované

- a) v rodinných domech a stavbách pro rodinou rekreaci,
- b) pro nebytové prostory za podmínky nepřekročení limitů stanovených prováděcím právním předpisem a neohrožení zdraví a majetku; nepřekročení limitů se prokazuje energetickým posudkem,
- c) pro byty ve vlastnictví společenství vlastníku jednotek, pokud společenství vlastníků jednotek vyjádří souhlas⁵⁾ s odlišnými pravidly, za podmínky nepřekročení limitů stanovených prováděcím právním předpisem a neohrožení zdraví a majetku; nepřekročení limitů se prokazuje energetickým posudkem.

(7) Prováděcí právní předpis stanoví nákladově optimální úroveň požadavků na energetickou náročnost budovy pro nové budovy, větší změny dokončených budov, pro jiné než větší změny dokončených budov, pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie, dále stanoví metodu výpočtu energetické náročnosti budovy, vzor posouzení technické, ekonomické a ekologické proveditelnosti alternativních systémů dodávek energie a vzor stanovení doporučených opatření pro snížení energetické náročnosti budovy.

(8) Rozsah vybavení vnitřních tepelných zařízení budov přístroji regulujícími a registrujícími dodávku tepelné energie konečným uživatelům, měrné ukazatele tepla pro vytápění, chlazení a přípravu teplé vody, pravidla pro vytápění, chlazení a dodávku teplé vody stanoví prováděcí právní předpis.

⁴⁾Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾Zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů.

^{5a)}Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁾Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

¹³⁾Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů.“

CELEX: 32010I0031,32009L0028

Dosavadní poznámky č. 4b, 4d, 5b, 6, 6a a 6b se zrušují.

17. Za § 7 se vkládá nový § 7a, který včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 14 a 15 zní:

„§ 7a

Průkaz energetické náročnosti

(1) Stavebník, vlastník budovy nebo společenství vlastníků jednotek je povinen

- a) zajistit zpracování průkazu energetické náročnosti (dále jen „průkaz“) při výstavbě nových budov nebo při větších změnách dokončených budov,
- b) zajistit zpracování průkazu u budovy užívané orgánem veřejné moci od 1. července 2013 s celkovou energeticky vztažnou plochou větší než 500 m² a od 1. července 2015 s celkovou energeticky vztažnou plochou větší než 250 m²,
- c) zajistit zpracování průkazu pro užívané bytové nebo administrativní budovy
 1. s celkovou energeticky vztažnou plochou větší než 1500 m² do 1. ledna 2015,
 2. s celkovou energeticky vztažnou plochou větší než 1000 m² do 1. ledna 2017,
 3. s celkovou energeticky vztažnou plochou menší než 1000 m² do 1. ledna 2019,
- d) oznámít ministerstvu zpracování průkazu osobou podle odstavce 4 písm. a) bodu 2 a předložit ministerstvu kopii oprávnění osoby pro vykonávání této činnosti podle právního předpisu jiného členského státu Unie,
- e) u budovy užívané orgánem veřejné moci v případě, že pro ni nastala povinnost zajistit zpracování průkazu podle odstavce 1 písm. a) až c), umístit průkaz v budově podle prováděcího právního předpisu,
- f) předkládat na vyžádání průkazy ministerstvu nebo Státní energetické inspekci.

(2) Vlastník budovy nebo společenství vlastníků jednotek jsou povinni

- a) zajistit zpracování průkazu
 1. při prodeji budovy nebo ucelené části budovy; v případě prodeje ucelené části budovy může povinnost zpracování průkazu zajistit vlastník ucelené části budovy, a to pouze pro tuto část,
 2. při pronájmu budovy,
 3. od 1. ledna 2016 při pronájmu ucelené části budovy; v případě pronájmu ucelené části budovy může povinnost zpracování průkazu zajistit vlastník ucelené části budovy, a to pouze pro tuto část,
- b) předložit průkaz nebo jeho ověřenou kopii
 1. možnému kupujícímu budovy před uzavřením smluv týkajících se koupě budovy,
 2. možnému nájemci budovy před uzavřením smluv týkajících se nájmu budovy,

- c) předat průkaz nebo jeho ověřenou kopii
1. kupujícímu budovy nejpozději při podpisu kupní smlouvy,
2. nájemci budovy nejpozději při podpisu nájemní smlouvy,
- d) zajistit uvedení ukazatelů energetické náročnosti uvedených v průkazu
v informačních a reklamních materiálech při
1. prodeji budovy nebo ucelené části budovy,
2. pronájmu budovy.

(3) Vlastník ucelené části budovy je povinen

- a) předložit průkaz nebo jeho ověřenou kopii
1. možnému kupujícímu ucelené části budovy před uzavřením smluv týkajících se
koupě ucelené části budovy,
2. od 1. ledna 2016 možnému nájemci ucelené části budovy před uzavřením smluv
týkajících se nájmu ucelené části budovy,
- b) předat průkaz nebo jeho ověřenou kopii
1. kupujícímu ucelené části budovy nejpozději při podpisu kupní smlouvy,
2. od 1. ledna 2016 nájemci ucelené části budovy nejpozději při podpisu nájemní
smlouvy,
- c) zajistit uvedení ukazatelů energetické náročnosti uvedených v průkazu
v informačních a reklamních materiálech při
1. prodeji ucelené části budovy,
2. od 1. ledna 2016 pronájmu ucelené části budovy.

(4) Průkaz platí 10 let ode dne data jeho vyhotovení nebo do provedení větší
změny dokončené budovy, pro kterou byl zpracován a musí

- a) být zpracován pouze
1. příslušným energetickým specialistou podle § 10 odst. 1 písm. b), nebo
2. osobou usazenou v jiném členském státě Unie, pokud je oprávněna k výkonu
uvedené činnosti podle právních předpisů jiného členského státu Unie; ministerstvo
je uznávacím orgánem podle zvláštního právního předpisu^{5a)},
- b) být součástí dokumentace¹⁴⁾ při prokazování dodržení technických požadavků na
stavby¹⁵⁾,
- c) pro případy uvedené v § 9a odst. 1 písm. a) a v § 9a odst. 2 písm. a) a b) obsahovat
energetický posudek,
- d) být zpracován objektivně, pravdivě a úplně.

(5) Vzor a obsah průkazu, způsob jeho zpracování a umístění průkazu v budově
stanoví prováděcí právní předpis.

¹⁴⁾ Vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci stavby.

¹⁵⁾ Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby.“.

18. § 9 včetně nadpisu zní:

„§ 9

Energetický audit

(1) Stavebník, společenství vlastníků jednotek nebo vlastník budovy nebo energetického hospodářství jsou povinni zpracovat pro budovu nebo energetické hospodářství energetický audit v případě, že

- a) budova nebo energetické hospodářství mají celkovou průměrnou roční spotřebu energie za poslední dva kalendářní roky vyšší než je hodnota spotřeby energie stanovená prováděcím právním předpisem,
- b) u větší změny dokončené budovy nejsou splněny požadavky na energetickou náročnost budovy podle § 7 odst. 5 písm. f).

(2) Energetický audit platí 5 let ode dne data vyhotovení nebo do provedení větší změny dokončené budovy nebo energetického hospodářství, pro které byl zpracován, a musí

a) být zpracován pouze

- 1. příslušným energetickým specialistou podle § 10 odst. 1 písm. a), nebo
- 2. osobou usazenou v jiném členském státě Unie, pokud je oprávněna k výkonu uvedené činnosti podle právních předpisů jiného členského státu Unie; ministerstvo je uznávacím orgánem podle zvláštního právního předpisu^{5a)},

b) být zpracován objektivně, pravdivě a úplně.

(3) Další povinnosti stavebníka, společenství vlastníků jednotek nebo vlastníka budovy nebo energetického hospodářství v případě, že pro ně nastala povinnost zpracovat audit podle odstavce 1, jsou

- a) předložit na vyžádání energetický audit ministerstvu nebo Státní energetické inspekci,
- b) splnit opatření nebo část opatření vyplývající z energetického auditu ve lhůtě stanovené v rozhodnutí Státní energetické inspekce v případě, že se jedná o organizační složky státu, krajů a obcí a příspěvkové organizace,
- c) oznámit ministerstvu provedení energetického auditu osobou podle odstavce 2 písm. a) bodu 2 a předložit ministerstvu kopii oprávnění osoby pro vykonávání této činnosti podle právního předpisu jiného členského státu Unie.

(4) Povinnost zpracovat energetický audit se nevztahuje na

- a) stávající energetické hospodářství v případě, že zařízení na výrobu elektřiny a tepelné energie, na přenos elektřiny a distribuci elektřiny a na rozvod tepelné energie odpovídající požadavkům na účinnost užití energie podle prováděcího právního předpisu,

b) dokončené budovy, jejichž měrná spotřeba tepla při vytápění odpovídá požadavkům stanoveným prováděcím právním předpisem.

(5) Obsah a způsob zpracování energetického auditu a jeho rozsah stanoví prováděcí právní předpis.“.

CELEX: 32010I0031

19. Za § 9 se vkládá nový § 9a, který včetně nadpisu zní:

„ § 9a

Energetický posudek

(1) Stavebník, společenství vlastníků jednotek nebo vlastník budovy nebo energetického hospodářství zajistí energetický posudek pro

a) posouzení technické, ekonomické a ekologické proveditelnosti alternativních systémů dodávek energie při výstavbě nových budov nebo při větší změně dokončené budovy se zdrojem energie s instalovaným výkonem vyšším než 200 kW; energetický posudek je součástí průkazu podle § 7a odst. 4 písm. c),

b) posouzení proveditelnosti zavedení výroby elektřiny u energetického hospodářství s celkovým tepelným výkonem vyšším než 5 MW, pokud je předložena dokumentace stavby podle zvláštního právního předpisu^{4),14)} pro budování nového zdroje energie nebo pro změnu dokončených staveb u zdrojů energie již vybudovaných,

c) posouzení proveditelnosti zavedení dodávky tepla u energetického hospodářství s celkovým elektrickým výkonem vyšším než 10 MW a je předložena dokumentace stavby podle zvláštního právního předpisu^{4),14)} pro budování nového zdroje energie nebo pro změnu dokončených staveb u zdrojů energie již vybudovaných; u energetického hospodářství, které užívá plynové turbíny, se tato povinnost vztahuje na celkový elektrický výkon vyšší než 2 MW, u spalovacích motorů se tato povinnost vztahuje na celkový elektrický výkon vyšší než 0,8 MW,

d) posouzení proveditelnosti projektů týkající se snižování energetické náročnosti budov, zvyšování účinnosti energie, snižování emisí ze spalovacích zdrojů znečištění nebo využití obnovitelných nebo druhotných zdrojů nebo kombinované výroby elektřiny a tepla financovaných z programů podpory ze státních, evropských finančních prostředků nebo finančních prostředků pocházejících z prodeje povolenek na emise skleníkových plynů,

e) vyhodnocení plnění parametrů projektů realizovaných v rámci programů podle písmene d).

(2) Stavebník, společenství vlastníků jednotek nebo vlastník budovy nebo energetického hospodářství může na základě vlastního rozhodnutí zajistit energetický posudek také pro

a) posouzení technické, ekonomické a ekologické proveditelnosti alternativních systémů dodávek energie při výstavbě nových budov nebo při větší změně dokončené budovy

se zdrojem energie s instalovaným výkonem nižším než 200 kW; v případě, že je energetický posudek zpracován, je součástí průkazu,

b) doporučená opatření pro snížení energetické náročnosti budovy při větší změně dokončené budovy; v případě, že je energetický posudek zpracován, je součástí průkazu,

c) podklad pro veřejné zakázky v oblasti zvyšování účinnosti energie, snižování emisí ze spalovacích zdrojů znečištění nebo využití obnovitelných nebo druhotných zdrojů nebo kombinované výroby elektřiny a tepla,

d) vyhodnocení provedených opatření navržených v energetickém auditu,

e) posouzení dosahování limitů při jiných pravidlech pro vytápění, chlazení a dodávku teplé vody podle § 7 odst. 6 písm. b) a c).

(3) Energetický posudek musí

a) být zpracován pouze

1. příslušným energetickým specialistou podle § 10 odst. 1 písm. a), nebo
2. osobou usazenou v jiném členském státě Unie, pokud je oprávněna k výkonu uvedené činnosti podle právních předpisů jiného členského státu Unie; ministerstvo je uznávacím orgánem podle zvláštního právního předpisu^{5a)},

b) být zpracován objektivně, pravdivě a úplně.

(4) Další povinnosti stavebníka, společenství vlastníků jednotek nebo vlastníka budovy nebo energetického hospodářství jsou

a) oznámit ministerstvu zpracování energetického posudku osobou podle odstavce 3 písm. a) bodu 2 a předložit ministerstvu kopii oprávnění osoby pro vykonávání této činnosti podle právního předpisu jiného členského státu Unie,

b) na vyžádání předložit energetický posudek ministerstvu nebo Státní energetické inspekci.

(5) Obsah energetického posudku, způsob zpracování energetického posudku a jeho rozsah stanoví prováděcí právní předpis.“

CELEX: 32010l0031

20. § 10 včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 6g a 7 zní:

„ § 10

Energetický specialista

(1) Energetickým specialistou je fyzická osoba, která je držitelem oprávnění uděleného ministerstvem k

a) zpracování energetického auditu a energetického posudku,

- b) zpracování průkazu,
- c) provádění kontroly provozovaných kotlů a rozvodů tepelné energie, nebo
- d) provádění kontroly klimatizačních systémů.

(2) Podmínky pro udělení oprávnění podle odstavce 1 jsou

- a) složení odborné zkoušky, které se prokazuje protokolem o výsledku zkoušky podle § 10a,
- b) způsobilost k právním úkonům^(6g),
- c) bezúhonnost, která se prokazuje podle odstavce 3,
- d) odborná způsobilost, která se prokazuje podle odstavce 4.

(3) Za bezúhonnou se pro účely tohoto zákona nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně v souvislosti s předmětem činnosti energetického specialisty, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena. Bezúhonnost se prokazuje výpisem z evidence Rejstříku trestů. Ministerstvo si za účelem prokázání bezúhonnosti žadatele vyžádá podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ způsobem umožňující dálkový přístup výpis z evidence Rejstříku trestů. Fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, dokládá bezúhonnost výpisem z evidence obdobné Rejstříku trestů vydaným státem, jehož je fyzická osoba občanem, jakož i doklady vydanými státy, ve kterých se déle než 3 měsíce nepřetržitě zdržovala v předcházejících 3 letech. Nevydávají-li tyto státy výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad, předloží fyzická osoba čestné prohlášení o bezúhonnosti učiněné před notářem nebo orgánem členského státu, jehož je občanem, nebo před notářem nebo orgánem členského státu posledního pobytu. Tyto doklady nesmí být starší 3 měsíců.

(4) Za odbornou způsobilost se pro účely tohoto zákona považuje vysokoškolské vzdělání získané studiem v bakalářských, magisterských nebo doktorských studijních programech v oblasti technických věd a jejich oborech energetiky nebo stavebnictví a 3 roky praxe v oboru nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblastech vzdělání technického směru v oboru energetiky nebo stavebnictví a 6 roků praxe v oboru nebo vyšší odborné vzdělání v oblastech technického směru v oboru energetiky nebo stavebnictví a 5 let praxe v oboru.

(5) Žádost o udělení oprávnění obsahuje kromě náležitostí stanovených správním řádem kopie dokladů prokazujících odbornou způsobilost.

(6) Energetický specialista je povinen

- a) předat zprávu o kontrole provozovaného kotle a rozvodu tepelné energie a zprávu o kontrole klimatizačního systému, průkaz, energetický audit a energetický posudek vlastníkovu budovy, společenství vlastníků jednotek nebo nájemci budovy,
- b) zachovat mlčenlivost o všech skutečnostech týkajících se fyzické nebo právnické osoby, o kterých se dozvěděl v souvislosti s prováděním činností podle § 6a, 7a, 9

a 9a; získané skutečnosti nesmí použít ke svému prospěchu nebo k prospěchu nebo újmě třetí osoby; zprostit energetického specialistu mlčenlivosti může pouze fyzická nebo právnická osoba, která zadala energetickému specialistovi provedení činností podle § 6a, 7a, 9 a 9a nebo ministerstvo v případě § 10b nebo stanoví-li tak zvláštní právní předpis,

c) opatřit energetický audit, energetický posudek, průkaz nebo zprávu o kontrole provozovaného kotle a rozvodu tepelné energie nebo zprávu o kontrole klimatizačního systému vlastnoručním podpisem, svým jménem a číslem oprávnění uděleným ministerstvem a datem zpracování; evidenční číslo energetického specialisty nesmí být používáno na jiných než na výše uvedených dokumentech,

d) průběžně vést v elektronické podobě evidenci o provedených činnostech vztahujících se k § 6a, 7a, 9 a 9a a na vyžádání předat údaje z této evidence v elektronické podobě ministerstvu; vzor evidence o provedených činnostech stanoví prováděcí právní předpis,

e) předkládat na vyžádání ministerstvu nebo Státní energetické inspekci dokumenty a informace vztahující se k činnostem podle § 6a, 7a, 9 a 9a a zpracovaným zprávám o kontrolách provozovaných kotlů a rozvodů tepelné energie, k zpracovaným kontrolám klimatizačních systémů, k zpracovaným průkazům a k zpracovaným energetickým auditům a energetickým posudkům,

f) v případě, že se jedná o energetického specialistu oprávněného zpracovávat energetický audit a energetický posudek, být pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s výkonem jeho činnosti, a to tak, aby rozsah pojistného plnění byl úměrný možným škodám, které lze reálně předpokládat; pojištění musí trvat po celou dobu výkonu činnosti,

g) neprovádět činnost podle § 6a, 7a, 9 a 9a, pokud

1. je statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu nebo je v pracovním nebo obdobném vztahu nebo má majetkovou účast v právnické osobě nebo fyzické osobě, která je vlastníkem nebo provozovatelem kotlů, rozvodů tepelné energie, klimatizačních systémů, budovy nebo její části nebo energetického hospodářství, které jsou předmětem kontroly nebo na které zpracovává energetický audit, energetický posudek nebo průkaz, nebo

2. je osobou blízkou^{6g)} k osobám podle bodu 1,

h) absolvovat přezkušování podle § 10a,

i) na vyžádání ministerstva doložit v úředně ověřené kopii dokumenty prokazující splnění podmínek podle odstavce 2 písm. d),

j) zpracovávat příslušné dokumenty v souladu s ustanovením § 6a odst. 3 a 5, § 7a odst. 4 a 5, § 9 odst. 2 a 5 a § 9a odst. 3 a 5.

(7) Energetický specialista je dále povinen absolvovat pravidelné průběžné aktualizační odborné vzdělávání podle § 10a (dále jen „průběžné vzdělávání“); součástí

této povinnosti je podání žádosti o absolvování průběžného vzdělávání ministerstvu nejpozději 3 měsíce před uplynutím 3 let od termínu udělení oprávnění nebo od termínu absolvování posledního průběžného vzdělávání.

(8) Žádost o průběžné vzdělávání obsahuje údaje podle § 10c odst. 1 a

- a) druh oprávnění podle odstavce 1, ke kterému se bude průběžné vzdělávání vztahovat,
- b) kopie dokladu o posledním absolvování pravidelného průběžného vzdělávání,
- c) čestné prohlášení o tom, že nedošlo ke změně ve skutečnostech prokazujících odbornou způsobilost, v opačném případě kopie dokladů prokazujících odbornou způsobilost.

(9) Vzor žádosti o udělení oprávnění, vzor žádosti o absolvování průběžného vzdělávání a náležitosti vedení evidence energetického specialisty o prováděných činnostech stanoví prováděcí právní předpis.

^{6g)} Zákon č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁾ Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.“

CELEX: 32010I0031

21. Za § 10 se vkládají nové § 10a až 10g, které včetně nadpisů a poznámky pod čarou č. 16 znějí:

„ § 10a

Odborná zkouška, průběžné vzdělávání a přezkušování energetických specialistů

(1) Odborná zkouška

- a) se skládá z ústní a písemné části, jejichž obsah a rozsah je stanoven prováděcím právním předpisem,
- b) se koná před zkušební komisí jmenovanou ministerstvem podle pravidel stanovených prováděcím právním předpisem,
- c) je zakončena protokolem o výsledku zkoušky, který vydává zkušební komise.

(2) Průběžné vzdělávání

- a) upevňuje, prohlubuje a aktualizuje odborné znalosti platných právních předpisů upravujících hospodaření energií, energetické náročnosti budov a energetického hospodářství, energetické účinnosti výroben energie včetně výroben energie využívající obnovitelné zdroje energie a druhotné zdroje energie a kombinovanou výrobu elektřiny a tepla, v rozsahu a podle pravidel stanovených prováděcím právním předpisem,
- b) pořádá organizace, popřípadě více organizací, která je pověřená ministerstvem,

- c) je ukončeno písemným odborným testem energetického specialisty z oblastí uvedených v písmenu a); test se vykonává za účasti člena zkušební komise nebo jiné osoby jmenované ministerstvem,
- d) je zakončeno protokolem o absolvování průběžného vzdělávání, který organizace předává energetickému specialistovi a v kopii ministerstvu.

(3) Požadavek průběžného vzdělávání není splněn, pokud se energetický specialista neúčastní průběžného vzdělávání, má nevyhovující výsledek písemného testu nebo nepodá žádost o účast v průběžném vzdělávání v řádném termínu.

(4) Přezkušování

- a) se provádí na základě výzvy ministerstva před zkušební komisí jmenovanou ministerstvem, a to
 - 1. pro nesplnění podmínek průběžného vzdělávání podle odstavce 2, nebo
 - 2. na návrh Státní energetické inspekce,
- b) se provádí na základě podkladů pro přezkušování, kterým jsou zprávy o kontrolách kotlů a rozvodů tepelné energie, zprávy o kontrolách klimatizačních systémů, energetické audity, nebo energetické posudky a průkazy, které na základě evidence činnosti energetického specialisty určí ministerstvo,
- c) je zakončeno protokolem o výsledku přezkoušení, který vydává zkušební komise.

(5) Ministerstvo pověří organizaci podle odstavce 2 písm. b) na žádost organizace, jestliže

- a) prokáže odbornou úroveň pravidel pro průběžné vzdělávání podle odstavce 2 písm. a),
- b) prokáže neexistenci finančních nebo jiných zájmů, které by mohly ovlivnit výsledky její činnosti, a
- c) vyčíslí cenu odborného kurzu tvořenou náklady a přiměřeným ziskem,

a to na dobu 4 let; po skončení této doby může ministerstvo na žádost organizace dobu jejího pověření prodloužit, a to i opakovaně.

(6) Neplní-li pověřená organizace povinnosti stanovené v tomto zákoně, ministerstvo rozhodne o zrušení pověření organizace k průběžnému vzdělávání.

(7) Obsah a rozsah odborné zkoušky, obsah a rozsah průběžného vzdělávání a přezkušování, pravidla a jednání zkušební komise a organizace pořádající průběžné vzdělávání stanoví prováděcí právní předpis.

Vydání a zrušení oprávnění a zápis energetického specialisty do seznamu energetických specialistů

(1) Ministerstvo udělí oprávnění tomu žadateli, který splní podmínky pro udělení oprávnění, a zapíše jej do seznamu energetických specialistů.

(2) Pokud ministerstvo žádost zamítne, opakovanou žádost o udělení oprávnění může uchazeč podat po uplynutí 1 roku od doručení rozhodnutí ministerstva o zamítnutí žádosti. V případě, že uchazeč v žádosti uvedl nepravdivé informace prokazující jeho odbornou způsobilost, může uchazeč znovu podat žádost po uplynutí 6 let od podání původní žádosti.

(3) Ministerstvo oprávnění zruší a vyškrtne energetického specialistu ze seznamu energetických specialistů v případě, že energetický specialista již nesplňuje podmínky pro udělení oprávnění podle § 10 odst. 2 nebo poruší povinnosti podle tohoto zákona. Oprávnění zaniká smrtí energetického specialisty nebo jeho prohlášením za mrtvého; v tom případě ministerstvo vyškrtne energetického specialistu ze seznamu energetických specialistů.

(4) Energetický specialista je po doručení rozhodnutí ministerstva o zrušení oprávnění povinen okamžitě ukončit činnost, pro kterou mu bylo zrušeno oprávnění; rozklad proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

§ 10c

Seznam energetických specialistů

(1) Do seznamu energetických specialistů vedeného ministerstvem se zapisují následující údaje

- a) číslo oprávnění,
- b) jméno, popřípadě jména a příjmení,
- c) datum narození,
- d) druh oprávnění a datum zápisu, popřípadě datum vyškrtnutí,
- e) adresa místa trvalého pobytu,
- f) další kontaktní údaje (telefon, fax, elektronická adresa),
- g) identifikační číslo osoby, pokud bylo přiděleno,
- h) obchodní firma nebo jméno a příjmení podnikatele, identifikační číslo osoby, adresa sídla nebo místa podnikání a kontaktní údaje, pokud energetický specialista není osobou samostatně výdělečně činnou,
- i) datum absolvování průběžného vzdělávání.

(2) Údaje ze seznamu energetických specialistů jsou veřejně přístupné na internetových stránkách ministerstva.

(3) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky poskytuje ministerstvu pro účely správního řízení o udělení a zrušení oprávnění energetických specialistů

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 3 písm. a) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení,

- b) datum narození,
- c) adresa místa pobytu,
- d) datum úmrtí; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

(5) Poskytovanými údaji podle odstavce 3 písm. b) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) rodné číslo,
- d) státní občanství,
- e) adresa místa trvalého pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu,
- f) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
- g) datum úmrtí,
- h) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil.

(6) Poskytovanými údaji podle odstavce 3 písm. c) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) rodné číslo,
- d) státní občanství,
- e) druh a adresa místa pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu,
- f) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
- g) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil.

(7) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(8) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

§ 10d

Osoba oprávněná provádět instalaci vybraných zařízení využívajících energii z obnovitelných zdrojů

(1) Osobou oprávněnou provádět instalace vybraných zařízení využívajících energii z obnovitelných zdrojů (dále jen „osoba oprávněná provést instalaci“) je fyzická osoba, která je držitelem oprávnění uděleného ministerstvem.

(2) Podmínky pro udělení oprávnění podle odstavce 1 jsou

- a) úspěšné absolvování odborného proškolení, které se prokazuje protokolem o absolvování odborného proškolení,
- b) bezúhonnost, která se prokazuje podle odstavce 3,

c) odborná způsobilost, která se prokazuje podle odstavce 4.

(3) Za bezúhonnou se pro účely tohoto zákona nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně v souvislosti s předmětem činnosti oprávněné osoby, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena. Bezúhonnost se prokazuje výpisem z evidence Rejstříku trestů. Ministerstvo si za účelem prokázání bezúhonnosti žadatele vyžádá podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ způsobem umožňující dálkový přístup výpis z evidence Rejstříku trestů. Fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, dokládá bezúhonnost výpisem z evidence obdobné Rejstříku trestů vydaným státem, jehož je fyzická osoba občanem, jakož i doklady vydanými státy, ve kterých se déle než 3 měsíce nepřetržitě zdržovala v předcházejících 3 letech. Nevydávají-li tyto státy výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad, předloží fyzická osoba čestné prohlášení o bezúhonnosti učiněné před notářem nebo orgánem členského státu, jehož je občanem, nebo před notářem nebo orgánem členského státu posledního pobytu. Tyto doklady nesmí být starší 3 měsíců.

(4) Za odbornou způsobilost se pro účely tohoto zákona považuje kvalifikace podle zvláštního právního předpisu¹⁶⁾.

(5) Žádost o udělení oprávnění obsahuje kromě náležitostí stanovených správním řádem kopie dokladů prokazujících odbornou způsobilost.

(6) Osoba oprávněná provést instalaci je povinna

a) zachovat mlčenlivost o všech skutečnostech týkajících se fyzické nebo právnické osoby, o kterých se dozvěděla v souvislosti s prováděním činnosti podle § 7 odst. 4 písm. b); získané skutečnosti nesmí použít ke svému prospěchu nebo k prospěchu nebo újmě třetí osoby; zprostit oprávněnou osobu mlčenlivosti může pouze fyzická nebo právnická osoba, která zadala oprávněné osobě provedení činnosti podle § 7 odst. 4 písm. b) nebo stanoví-li tak zvláštní zákon,

b) předat kopii oprávnění stavebníkovi, vlastníkovi budovy nebo společenství vlastníků jednotek prokazující oprávnění vykonávat činnosti podle § 7 odst. 4 písm. b) ještě před zahájením činnosti,

c) předložit ministerstvu nebo Státní energetické inspekci na vyžádání požadované doklady k činnostem podle § 7 odst. 4 písm. b),

d) opětovně absolvovat průběžné aktualizací odborné proškolení na základě rozhodnutí ministerstva.

(7) Osoba oprávněná provést instalaci je dále povinna absolvovat průběžné aktualizací odborné proškolení podle § 10e (dále jen „průběžné proškolení“); součástí této povinnosti je podání žádosti o absolvování průběžného proškolení ministerstvu nejpozději 3 měsíce před uplynutím 5 let od termínu udělení oprávnění nebo od termínu absolvování posledního průběžného proškolení.

(8) Žádost o průběžné proškolení obsahuje údaje podle § 10g odst. 1 a

a) kopie dokladu o posledním absolvování průběžného proškolení,

b) čestné prohlášení o tom, že nedošlo ke změně ve skutečnostech prokazujících odbornou způsobilost, v opačném případě kopie dokladů prokazujících odbornou způsobilost.

(9) Vzor žádosti o udělení oprávnění a vzor žádosti o absolvování průběžného proškolení stanoví prováděcí právní předpis.

§ 10e

Odborné proškolení a průběžné proškolení osob oprávněných provést instalaci

(1) Odborné proškolení a průběžné proškolení

- a) upevňuje, prohlubuje a aktualizuje teoretické a praktické znalosti a zkušenosti v oblasti instalace vybraných zařízení využívajících energii z obnovitelných zdrojů v rozsahu a podle pravidel stanovených prováděcím právním předpisem,
- b) pořádá organizace, popřípadě více organizací, která je pověřená ministerstvem,
- c) je ukončeno ze strany žadatele nebo oprávněné osoby písemným odborným testem a praktickou zkouškou z oblastí uvedených v písmenu a); test a praktická zkouška se vykonává za účasti osoby jmenované ministerstvem,
- d) je zakončeno protokolem o absolvování odborného proškolení nebo průběžného proškolení, který vydává organizace a který organizace předává žadateli nebo oprávněné osobě a v kopii ministerstvu.

(2) Požadavek odborného proškolení nebo průběžného proškolení není splněn, pokud se žadatel nebo oprávněná osoba nezúčastní odborného proškolení nebo průběžného odborného proškolení, má nevyhovující výsledek písemného odborného testu nebo praktické zkoušky nebo nepodá žádost o průběžné proškolení v řádném termínu.

(3) Ministerstvo pověří organizaci podle odstavce 1 písm. b) na žádost organizace, jestliže

- a) prokáže odbornou úroveň pravidel pro odborné proškolení nebo průběžné proškolení podle odstavce 1 písm. a),
- b) prokáže neexistenci finančních nebo jiných zájmů, které by mohly ovlivnit výsledky její činnosti, a
- c) vyčíslí cenu odborného proškolení nebo průběžného proškolení tvořenou náklady a přiměřeným ziskem,

a to na dobu 4 let; po skončení této doby může ministerstvo na žádost organizace dobu jejího pověření prodloužit, a to i opakovaně.

(4) Neplní-li pověřená organizace povinnosti stanovené v tomto zákoně, ministerstvo rozhodne o zrušení pověření organizace k odbornému proškolení anebo průběžnému proškolení.

(5) Obsah a rozsah odborného proškolení, obsah a rozsah průběžného proškolení, pravidla a jednání organizace pořádající odborné a průběžné proškolení stanoví prováděcí právní předpis.

§ 10f

Vydání a zrušení oprávnění a zápis osoby oprávněné provést instalaci do seznamu oprávněných osob, které mohou provádět instalaci vybraných zařízení využívajících obnovitelné zdroje

(1) Ministerstvo udělí oprávnění tomu žadateli, který splní podmínky pro udělení oprávnění, a zapíše jej do seznamu oprávněných osob, které mohou provádět instalaci vybraných zařízení využívajících obnovitelné zdroje (dále jen „seznam oprávněných osob“).

(2) Pokud ministerstvo žádost zamítne, opakovanou žádost o udělení oprávnění může uchazeč podat po uplynutí 1 roku od doručení rozhodnutí ministerstva o zamítnutí žádosti.

(3) Ministerstvo oprávnění zruší a vyškrtně osobu oprávněnou provést instalaci ze seznamu oprávněných osob v případě, že osoba oprávněná provést instalaci již nesplňuje podmínky pro udělení oprávnění podle § 10d odst. 2 nebo poruší povinnosti podle tohoto zákona. Oprávnění zaniká smrtí osoby oprávněné provést instalaci nebo jejím prohlášením za mrtvou, v tom případě ministerstvo vyškrtně osobu oprávněnou provést instalaci ze seznamu oprávněných osob.

(4) Osoba oprávněná provést instalaci je po doručení rozhodnutí ministerstva o zrušení oprávnění povinna okamžitě ukončit činnost, pro kterou jí bylo zrušeno oprávnění; rozklad proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

§ 10g

Seznam oprávněných osob

(1) Do seznamu oprávněných osob vedeného ministerstvem se zapisují následující údaje

- a) číslo oprávnění,
- b) jméno, popřípadě jména a příjmení,
- c) datum narození,
- d) druh oprávnění a datum zápisu, popřípadě datum vyškrtnutí,
- e) adresa místa trvalého pobytu,
- f) další kontaktní údaje (telefon, fax, elektronická adresa),
- g) identifikační číslo osoby, pokud bylo přiděleno,
- h) obchodní firma nebo jméno a příjmení podnikatele, identifikační číslo osoby, adresa sídla nebo místa podnikání a kontaktní údaje, pokud energetický specialista není osobou samostatně výdělečně činnou,
- i) datum absolvování průběžného proškolení.

(2) Údaje ze seznamu oprávněných osob jsou veřejně přístupné na internetových stránkách ministerstva.

(3) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky poskytuje ministerstvu pro účely správního řízení o udělení a zrušení oprávnění oprávněných osob

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 3 písm. a) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení,
- b) datum narození,
- c) adresa místa pobytu,
- d) datum úmrtí; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

(5) Poskytovanými údaji podle odstavce 3 písm. b) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) rodné číslo,
- d) státní občanství,
- e) adresa místa trvalého pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu,
- f) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
- g) datum úmrtí,
- h) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil.

(6) Poskytovanými údaji podle odstavce 3 písm. c) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) rodné číslo,
- d) státní občanství,
- e) druh a adresa místa pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu,
- f) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
- g) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil.

(7) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(8) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

¹⁶⁾ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.“

22. V § 11 odstavec 1 zní:

„(1) Ministerstvo

- a) zpracovává návrhy Státní energetické koncepce, provádí její aktualizaci a vyhodnocování,
- b) zpracovává Národní akční plán energetické účinnosti, provádí jeho aktualizaci a vyhodnocení,
- c) zpracovává Národní akční plán na zvýšení počtu budov s téměř nulovou spotřebou energie, provádí jeho aktualizaci a vyhodnocení,
- d) rozhoduje o přidělování dotací z Programu,
- e) sleduje vývoj účinnosti užití energie a energetické náročnosti budov a působí na snižování její spotřeby a snížení negativních dopadů na životní prostředí při nakládání s energií a využívání energie z obnovitelných a druhotných zdrojů,
- f) vyhodnocuje a propaguje výsledky Programu,
- g) zabezpečuje činnosti spojené s poradenstvím, vzděláváním a propagací efektivního využívání energie a využívání obnovitelných a druhotných zdrojů energie,
- h) zajišťuje mezinárodní spolupráci v oblasti nakládání s energií za účelem zahraniční pomoci, účasti České republiky v mezinárodních organizacích a prezentace dosažených výsledků,
- i) vydává a zrušuje oprávnění energetického specialisty a vede seznam energetických specialistů,
- j) jmenuje zkušební komisi, která provádí odbornou zkoušku a přezkušování energetických specialistů a stanovuje pravidla jednání této zkušební komise,
- k) pověřuje organizaci, která provádí průběžné vzdělávání energetických specialistů a stanovuje pravidla jednání této organizace,
- l) pověřuje organizaci, která provádí odborné proškolení a průběžné proškolení osob oprávněných provést instalaci vybraných zařízení využívající obnovitelné zdroje a stanovuje pravidla jednání této organizace,
- m) vydává a zrušuje oprávnění osoby oprávněné provádět instalaci vybraných zařízení využívajících obnovitelné zdroje a vede seznam oprávněných osob,
- n) uplatňuje stanovisko k politice územního rozvoje a zásadám územního rozvoje,
- o) informuje Evropskou komisi o plnění závazků vyplývajících ze směrnic a rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady,

- p) zveřejňuje a aktualizuje informace ohledně jednotlivých forem podpory pro úspory energie a pro zařízení využívající energii z obnovitelných a druhotných zdrojů energie.“.

23. § 11a se zrušuje.

24. § 12 včetně nadpisu zní:

„§ 12

Přestupky

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) vykonává bez příslušného oprávnění činnost energetického specialisty nebo činnost osoby oprávněné provést instalaci,
- b) jako stavebník nebo vlastník výroby elektřiny nebo tepelné energie nezajistí minimální účinnost užití energie podle § 6 odst. 1,
- c) jako stavebník nebo vlastník zařízení na distribuci tepelné energie a vnitřní distribuci tepelné energie a chladu nezajistí účinnost užití rozvodů energie podle § 6 odst. 2,
- d) jako vlastník kotlů s výkonem nad 20 kW a rozvodů tepelné energie nesplní některou z povinností podle § 6a odst. 1,
- e) jako vlastník klimatizačního systému se jmenovitým chladicím výkonem vyšším než 12 kW nesplní některou z povinností podle § 6a odst. 2,
- f) jako stavebník při výstavbě nové budovy nesplní některou z povinností podle § 7 odst. 1,
- g) jako stavebník nebo vlastník budovy nesplní
 - 1. některou z povinností při změnách dokončených budov podle § 7 odst. 2 nebo 3,
 - 2. některou z povinností podle § 7 odst. 4 nebo § 7a odst. 1, nebo
 - 3. některou z povinností podle § 9 odst. 1 nebo 3, nebo § 9a odst. 1 nebo 4,
- h) jako vlastník budovy nesplní některou z povinností podle § 7a odst. 2 ,
- i) jako vlastník ucelené části budovy nesplní některou z povinností podle § 7a odst. 3,
- j) jako konečný uživatel neumožní instalaci, údržbu nebo kontrolu přístrojů regulujících dodávku tepelné energie konečným uživatelům podle § 7 odst. 4 písm. a).

(2) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. i) nebo j),

b) 100 000 Kč, jde-li o přešupek podle odstavee 1 písm. a), b), c), d), e), f), g) nebo h).“.

CELEX: 3201010031

25. V § 12a odstavec 1 zní:

„(1) Právníká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) vykonává bez příslušného oprávnění činnost energetického specialisty nebo osoby oprávněné provést instalaci,
- b) jako držitel licence na podnikání v energetických odvětvích nebo dodavatel tuhých a kapalných paliv nebo zpracovatel komunálních odpadů neposkytne pořizovateli na jeho výzvu potřebné podklady a údaje podle § 4 odst. 6,
- c) jako stavebník nebo vlastník výroby elektřiny nebo tepelné energie nezajistí minimální účinnost užití energie podle § 6 odst. 1,
- d) jako stavebník nebo vlastník zařízení na distribuci tepelné energie a vnitřní distribuci tepelné energie a chladu nezajistí účinnost užití rozvodů energie podle § 6 odst. 2,
- e) jako dodavatel zařízení vyrábějících energii z obnovitelných zdrojů v rozporu s § 6 odst. 3 uvede v technické dokumentaci nebo návodu na použití nesprávné, zkreslené nebo neúplné informace,
- f) jako vlastník nebo společenství vlastníků jednotek vlastníci kotle se jmenovitým výkonem nad 20 kW a rozvody tepelné energie nesplní některou z povinností podle § 6a odst. 1,
- g) jako vlastník nebo společenství vlastníků jednotek vlastníci klimatizační systém se jmenovitým chladicím výkonem vyšším než 12 kW nesplní některou z povinností podle § 6a odst. 2,
- h) jako stavebník při výstavbě nové budovy nesplní některou z povinností podle § 7 odst. 1,
- i) jako stavebník, vlastník budovy nebo společenství vlastníků jednotek
 1. nesplní některou z povinností při změnách dokončených budov podle § 7 odst. 2 nebo 3, nebo
 2. nesplní některou z povinností podle § 7 odst. 4 nebo § 7a odst. 1,
- j) jako vlastník budovy nebo společenství vlastníků jednotek nesplní některou z povinností podle § 7a odst. 2,
- k) jako stavebník, společenství vlastníků jednotek nebo vlastník budovy nebo energetického hospodářství
 1. nepodrobí budovu nebo energetické hospodářství energetickému auditu podle § 9 odst. 1,
 2. nesplní některou z povinností podle § 9 odst. 3,
 3. nezajistí energetický posudek pro některý z účelů podle § 9a odst. 1, nebo

4. neoznámí ministerstvu provedení energetického posudku podle § 9a odst. 4 písm. a),

l) jako vlastník ucelené části budovy nesplní některou z povinností podle § 7a odst. 3,

m) jako energetický specialista

1. v rozporu s § 6a odst. 3 písm. e) zpracuje neobjektivní, nesprávnou nebo neúplnou zprávu o kontrolách provozovaných kotlů, příslušných rozvodů tepelné energie nebo klimatizačních systémů,
2. v rozporu s § 7a odst. 4 písm. d) zpracuje neobjektivně, nesprávně nebo neúplně průkaz,
3. v rozporu s § 9 odst. 2 písm. b) zpracuje neobjektivně, nesprávně nebo neúplně energetický audit,
4. v rozporu s § 9a odst. 3 písm. b) zpracuje neobjektivně, nesprávně nebo neúplně energetický posudek,
5. nesplní některou z povinností podle § 10 odst. 6,
6. neabsolvuje průběžné vzdělávání podle § 10 odst. 7, nebo
7. okamžitě neukončí činnost podle § 10b odst. 4,

n) jako osoba oprávněná provést instalaci

1. nesplní některou z povinností podle § 10d odst. 6,
2. neabsolvuje průběžné proškolení podle § 10d odst. 7, nebo
3. okamžitě neukončí činnost podle § 10f odst. 4.“.

CELEX: 32010l0031

26. V § 12a odst. 2 se písmena a) až f) zrušují.

Dosavadní písmena g) až m) se označují jako písmena a) až g).

27. V § 12a odstavec 3 zní:

„(3) Za správní delikt se uloží pokuta do

- a) 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a), c), d), e), f), g), l) nebo m) bodů 5, 6 nebo 7 nebo podle odstavce 1 písm. n),
- b) 200 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b), h), i), j) nebo podle odstavce 1 písm. k) bodu 2 nebo 4,
- c) 5 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. k) bodů 1 nebo 3, odstavce 1 písm. m) bodů 1, 2, 3 nebo 4 nebo podle odstavce 2.“.

28. V § 12a se odstavce 4 až 6 zrušují.

29. V § 13 odst. 1 se vypouští slova „Ministerstvo obrany,“.

30. V § 13 odst. 2 větě druhé se za slovo „vydává“ vkládají slova „na základě žádosti stavebníka“ a slova „jejichž rozsah“ se nahrazují slovy „vzor žádosti a rozsah závazného stanoviska“.

31. V § 13 se doplňuje odstavec 5, který včetně poznámky pod čarou č. 17 zní:

„(5) Ministerstvo obrany jako dotčený orgán státní správy uplatňuje závazná stanoviska podle tohoto zákona v územním řízení a stavebním řízení u staveb důležitých pro obranu státu¹⁷⁾.“

¹⁷⁾§ 29 a § 43 zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky.“

32. V § 13a se se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Kontrolu dodržování tohoto zákona v objektech důležitých pro obranu státu¹⁷⁾ provádí Ministerstvo obrany, v objektech sloužících k plnění úkolů Ministerstva vnitra, Policie České republiky, Policejní akademie České republiky, Hasičského záchranného sboru České republiky, Úřadu pro zahraniční styky a informace, Bezpečnostní informační služby a v objektech organizačních složek státu a příspěvkových organizací zřízených Ministerstvem vnitra provádí Ministerstvo vnitra a u staveb, u kterých Ministerstvo spravedlnosti vykonává působnost stavebního úřadu, provádí Ministerstvo spravedlnosti.“

33. V § 14 odst. 4 se slova „§ 6, § 6a, § 8 až 10“ nahrazují slovy „§ 6 až § 10a, § 10d, § 10e“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Osoba oprávněná vykonávat kontrolu účinnosti kotlů, klimatizačních systémů, zpracovat průkaz energetické náročnosti budov a energetický audit přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona je povinna podat žádost o průběžné vzdělávání podle § 10 odst. 7 zákona č. 406/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona pro oprávnění vydaná do 31. prosince 2007, pro oprávnění vydaná do 31. prosince 2009 do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona a pro oprávnění vydaná po 31. prosinci 2009 do 3 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Pokud má oprávněná osoba více oprávnění s různým termínem jejich vydání, vztahuje se povinnost podat žádost o průběžné vzdělávání podle věty první k termínu vydání nejstaršího oprávnění.
2. Řízení zahájená před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.
3. Povinnost podle § 7 odst. 4 písm. a) zákona č. 406/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, vybavit vnitřní tepelná zařízení budov přístroji registrující dodávku tepelné energie musí být splněna do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Platnost energetického auditu vyhotoveného více než 3 roky přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona končí nejpozději 2 roky po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, platnost energetického auditu vyhotoveného méně než 3 roky přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona končí nejpozději 3 roky po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. III

ÚČINNOST

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2013 s výjimkou ustanovení čl. I bodu 16, pokud jde o ustanovení § 7 odst. 4 písm. b), které nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2014.

Důvodová zpráva

1. OBECNÁ ČÁST

I. Závěrečná zpráva o hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad - RIA

A. Důvod předložení

A.1) Název

Novela zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií

A.2) Identifikace problému, cílů, kterých má být dosaženo, rizik spojených s nečinností

V Plánu legislativních prací vlády byl na 2. pololetí 2011 pro Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen „ministerstvo“) stanoven úkol předložit návrh novely zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií.

Úprava zákona č. 406/2000 Sb. vyplývá z implementace evropské legislativy. Jedná se především o směrnici Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov a dále o dílčí implementaci směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES.

a) implementace směrnice 2010/31/EU:

Směrnice 2010/31/EU nahradila původní směrnici Evropského parlamentu a Rady 2002/91/ES ze dne 16. prosince 2002 o energetické náročnosti budov.

Původní směrnice o energetické náročnosti popisovala 4 oblasti. Jednalo se o požadavky na zavedení kontroly účinnosti kotlů, požadavky na zavedení kontroly klimatizačních systémů, požadavky na energetickou náročnost budov a vydávání certifikátů energetické náročnosti budov a požadavky na nezávislé odborné osoby oprávněné provádět kontrolu kotlů, kontrolu klimatizačních systémů a vypracovat průkaz energetické náročnosti budov a na nezávislý kontrolní systém. Zmíněné 4 oblasti v původní směrnici z roku 2002 zachovává také nová směrnice 2010/31/EU z roku 2010.

Nová směrnice však některé oblasti a požadavky popisuje podrobněji a zavádí některé nové prvky. Týká se to hlavně oblasti energetické náročnosti budov a vydávání certifikátů energetické náročnosti budov. Kontroly účinnosti kotlů potom nová směrnice „přejmenovává“ technicky správně na pojem „kontroly otopných soustav“, který zahrnuje jak kontroly kotlů v budově, tak kontroly vnitřních rozvodů tepelné energie.

Oblast energetické náročnosti budov – v současné legislativě a směrnice 2010/31/EU:

Přehledné porovnání požadavků na energetickou náročnost budov podle původní a podle nové směrnice o energetické náročnosti budov uvádí tabulka 1.

Tab. 1 - Porovnání směrnice 2002/91/ES a směrnice 2010/31/EU – požadavky v oblasti energetické náročnosti budov

Směrnice 2002/91/ES	Směrnice 2010/31/EU
<i>požadavky v oblasti energetická náročnost budov</i>	<i>požadavky v oblasti energetická náročnost budov</i>
1) metoda výpočtu,	1) metoda výpočtu
2) požadavky na EN,	2) min. požadavky na EN
3) požadavky na nové a stávající budovy	3) nákladově optimální úroveň EN
4) certifikace EN budov	4) požadavky na nové a stávající budovy
	5) budovy s téměř nulovou spotřebou energie
	6) finanční pobídky pro nulové budovy
	7) certifikáty EN budov a jejich obsah, vydávání a vystavení

Oblast energetické náročnosti budov ze směrnice 2002/91/ES byla implementována do české národní legislativy v ustanovení § 6a zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií. Toto ustanovení řešilo jak samotné požadavky na energetickou náročnost, tak také požadavky na certifikát energetické náročnosti budov a jeho náležitosti. V české legislativě (v zákoně č. 406/2000 Sb. o hospodaření energií a ve vyhlášce č. 148/2007 Sb., o energetické náročnosti budov) je místo pojmu „certifikát“, který je uvedený ve směrnici, zaveden pojem „průkaz“. Další podrobnosti k tomuto ustanovení byly uvedeny v prováděcím právním předpisu, kterým je vyhláška č. 148/2007 Sb., o energetické náročnosti budov.

V oblasti požadavků na energetickou náročnost budov nová směrnice o energetické náročnosti budov oproti směrnici z roku 2002 zavádí především dva nové pojmy a požadavky. Jedná se o pojem „nákladově optimální úroveň požadavků na energetickou náročnost“ a o pojem „budova s téměř nulovou spotřebou energie“.

Definice nákladově optimální úrovně požadavků na energetickou náročnost budov je stanovena přímo ve směrnici a jedná se o úroveň požadavků na energetickou náročnost budov, která vede k nejnižším nákladům na investice v oblasti energií, na údržbu a likvidaci v průběhu odhadovaného ekonomického životního cyklu; v úvahu se berou také přínosy z úspor energie a zbytková hodnota na konci odhadovaného ekonomického životního cyklu. Srovnávací metodický rámec pro stanovení optimálních úrovní požadavků na energetickou náročnost budov a prvků budov je uveden v příloze III zmíněné směrnice. Dále Komise připravuje Nařízení upřesňující informace pro srovnávací metodický rámec, které bude delegovaným aktem (prováděcím předpisem) ke směrnici 2010/31/EU o energetické náročnosti budov. Toto Nařízení mělo být Komisí vydáno již v červnu 2011, ale ani v současné době (22. února 2012) není zatím schváleno.

Definice budovy s téměř nulovou spotřebou energie je také, spíše však obecně, zavedena v příslušné směrnici. Jde o budovu, jejíž energetická náročnost určená podle přílohy I směrnice je velmi nízká. Velmi nízká spotřeba požadované energie by měla být ve značném rozsahu pokryta z obnovitelných zdrojů, včetně energie z obnovitelných zdrojů vyráběné v místě či v jeho okolí. Dále nechává směrnice na jednotlivých členských státech, aby zmíněnou definici budovy konkrétně upřesnili s ohledem na technické, klimatické a ekonomické možnosti v daném státě. V případě budov s téměř nulovou spotřebou energie má směrnice dva termínované požadavky. První je požadavek, aby po 31. prosinci 2018 byly

všechny nové budovy užívané a vlastněné orgány veřejné moci právě budovami s téměř nulovou spotřebou energie, a to z důvodu, aby veřejný sektor sloužil jako příklad. Druhý požadavek je, aby pro všechny nové budovy byla výše zmíněná podmínka splněna do 31. prosince 2020.

Oblast kontroly otopných soustav – v současné legislativě a směrnice 2010/31/EU:

Přehledné porovnání požadavků na kontrolu kotlů podle původní a podle nové směrnice o energetické náročnosti budov uvádí tabulka 2.

Tab. 2 - Porovnání směrnice 2002/91/ES a směrnice 2010/31/EU – požadavky v oblasti kontroly kotlů resp. kontroly otopných soustav

Směrnice 2002/91/ES	Směrnice 2010/31/EU
<i>požadavky v oblasti kontroly kotlů</i>	<i>požadavky v oblasti kontroly otopných soustav</i>
Pravidelné inspekce	Pravidelné inspekce
- kotle 20 až 100 kW	- kotle 20 až 100 kW
- Nad 100 kW – 1 x 2 roky	- Nad 100 kW – 1 x 2 roky
- Nad 100 kW plyn – 1 x 4 roky	- Nad 100 kW plyn – 1 x 4 roky
Jednorázové kontroly	+
- zařízení nad 20 kW, staří 15 let	- Možnost různé četnosti kontroly (<i>typ a výkon</i>)
- posouzení dimenzování kotle	- Posouzení dimenzování kotle (<i>opakovat pouze při změně</i>)
	- Možnost snížení četnosti (<i>je-li elektronický monitorovací a řídicí systém</i>)

Oblast kontroly kotlů ze směrnice 2002/91/ES byla implementována do české národní legislativy v ustanovení § 6 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií. Další podrobnosti k tomuto ustanovení byly uvedeny v prováděcím právním předpisu, kterým je vyhláška č. 276/2007 Sb., o kontrole účinnosti kotlů.

V případě požadavků na kontrolu kotlů nová směrnice uvádí požadavek pouze na pravidelnou kontrolu. Oproti původní směrnici se tedy již „nepracuje“ s požadavkem na jednorázovou kontrolu kotle s výkonem nad 20 kW a starším 15 let. Nově však je do pravidelné kontroly zahrnuto také posouzení dimenzování kotle ve vztahu k požadavkům na vytápění dané budovy, které však není nutné opakovat v případě, že v daném mezidobí mezi kontrolami nebyly provedeny žádné změny na technologii. V tomto smyslu, jelikož se budou kontrolovat také příslušné vnitřní rozvody tepelné energie, směrnice již nehovoří o kontrole účinnosti kotlů, ale o kontrole otopných soustav. Směrnice umožňuje také snížit četnost provádění kontrol, je-li na kotli instalován elektronický monitorovací a řídicí systém.

Po každé kontrole provedené nezávislým odborníkem se bude vydávat povinně nově také zpráva o kontrole otopných soustav. To již bylo součástí národní legislativy – vyhlášky č. 277/2007 Sb., o kontrole klimatizačních systémů přesto, že to původní směrnice z roku 2002 explicitně nestanovovala. Zpráva bude obsahovat kromě výsledků kontroly také doporučení týkající se nákladově efektivního zlepšení otopné soustavy, u které byla provedena kontrola. Tato doporučení mohou být založena na srovnání energetické náročnosti systému, u něhož byla provedena kontrola, s energetickou náročností nejlepšího dostupného proveditelného systému a systému podobného typu, jehož všechny prvky dosahují úrovně energetické

náročnosti, jež vyžadují platné právní předpisy. Zpráva o kontrole se bude předávat vlastníkovi nebo nájemci budovy.

Oblast kontroly klimatizačních systémů – v současné legislativě a směrnice 2010/31/EU:

Přehledné porovnání požadavků na kontrolu klimatizačních systémů podle původní a podle nové směrnice o energetické náročnosti budov uvádí tabulka 3.

Tab. 3 - Porovnání směrnice 2002/91/ES a směrnice 2010/31/EU – požadavky v oblasti kontroly klimatizačních systémů

Směrnice 2002/91/ES	Směrnice 2010/31/EU
<i>požadavky v oblasti kontroly klimatizačních systémů</i>	<i>požadavky v oblasti kontroly klimatizačních systémů</i>
Pravidelné inspekce	Pravidelné inspekce
- Nad 12 kW	- Nad 12 kW
- Posouzení účinnosti a velikosti zařízení v porovnání s požadavky na chlazení budovy	- Posouzení účinnosti a velikosti zařízení v porovnání s požadavky na chlazení budovy
	+
	- Posouzení dimenzování klimatizačního systému (<i>opakovat pouze při změně</i>)
	- Možnost snížení četnosti kontroly (<i>je-li elektronický monitorovací a řídicí systém</i>)

Oblast kontroly klimatizačních systémů ze směrnice 2002/91/ES byla implementována do české národní legislativy v ustanovení § 6 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií. Další podrobnosti k tomuto ustanovení byly uvedeny v prováděcím právním předpisu, kterým je vyhláška č. 277/2007 Sb., o kontrole klimatizačních systémů.

V případě požadavků na kontrolu klimatizačních systémů nová směrnice uvádí takřka beze změny stejné požadavky jako původní směrnice z roku 2002. Do kontroly je nově zahrnuto, stejně jako u kontroly kotlů, také posouzení dimenzování klimatizačního systému, které však není nutné opakovat v případě, že v daném mezidobí mezi kontrolami nebyly provedeny žádné změny na technologii. Směrnice umožňuje také snížit četnost provádění kontrol klimatizačního systému, je-li na kotli instalován elektronický monitorovací a řídicí systém.

Po každé kontrole provedené nezávislým odborníkem se bude vydávat povinně nově také zpráva o kontrole klimatizačního systému. To již bylo součástí národní legislativy – vyhlášky č. 277/2007 Sb., o kontrole klimatizačních systémů přesto, že to původní směrnice z roku 2002 explicitně nestanovovala. Zpráva bude obsahovat kromě výsledků kontroly také doporučení týkající se nákladově efektivního zlepšení otopné soustavy, u které byla provedena kontrola. Tato doporučení mohou být založena na srovnání energetické náročnosti systému, u něhož byla provedena kontrola, s energetickou náročností nejlepšího dostupného proveditelného systému a systému podobného typu, jehož všechny prvky dosahují úrovně energetické náročnosti, jež vyžadují platné právní předpisy. Zpráva o kontrole se bude předávat vlastníkovi nebo nájemci budovy.

Oblast nezávislých odborníků a nezávislého kontrolního systému – v současné legislativě a směrnice 2010/31/EU:

Požadavky na nezávislé odborníky, kteří mohou provádět kontrolu kotlů, kontrolu klimatizačních systémů a vypracovávat průkaz energetické náročnosti budovy byl implementován do § 6, § 6a, § 10 a § 11a zákona č. 406/2000 Sb. Požadavek na nezávislý kontrolní systém byl implementován do § 12, 12a a 12 b zákona č. 406/2000 Sb. a to příslušnými ustanoveními v § 12, 12a a 12b zákona popisující správní delikty a ustanovení § 13a zákon č. 406/2000 Sb., který uvádí, že kontrolním orgánem tohoto zákona je Státní energetická inspekce (dále jen „SEI“).

Problematické části nové směrnice 2010/31/EU, o energetické náročnosti budov:

Nová směrnice obsahuje některé části, které z důvodu splnění implementační povinnosti je nutné převést do národní legislativy – zákona č. 406/2000 Sb. – avšak ustanovení mohou činit v praxi určité problémy. Jedná se především o ustanovení článku 9 směrnice, článku 12 směrnice a souvislost směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov s některými ustanoveními směrnice 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů, které zavádí také požadavky na energetickou náročnost budov ve vztahu k využívání obnovitelných zdrojů energie u nových budov a při větší změně dokončené budovy.

V článku 9 odst. 1 písm. a) resp. písm. b) směrnice je uvedeno, že členské státy mají zajistit, aby do 31. 12. 2020 všechny nové budovy byly budovami s téměř nulovou spotřebou energie. Pro nové budovy užívané a vlastněné orgány veřejné moci je toto požadováno po termínu 31. 12.2018.

Pro naplnění tohoto požadavku přicházelo v úvahu několik možností časového uplatňování požadavků na budovy s téměř nulovou spotřebou energie. Uvedené požadavky je tedy možné vázat na následující časové situace:

- na podání žádosti o stavební povolení nebo ohlášení (nebo podání žádosti o vydání závazného stanoviska vydávaného podle zmocnění v ustanovení §13 odst. 2 zákona č. 406/200 Sb., o hospodaření energií a vyhlášky č. 195/2007 Sb.), nebo
- na kolaudaci stavby (uvedení stavby do užívání), nebo
- na podání žádosti o stavební povolení (nebo žádosti o vydání závazného stanoviska nebo doložení kladného závazného stanoviska do dokumentace) a zároveň vázání na termín kolaudace stavby (uvedení do užívání).

V rámci implementace směrnice je navrženo, z důvodů uvedených níže, vázat k příslušným termínům podání žádosti o stavební povolení nebo ohlášení, jehož součástí bude kladné závazné stanovisko dotčeného orgánu, kterým bude stanovisko SEI. Nepovažuje se za vhodné vázat dodržení termínovaných podmínek k ukončení procesu výstavby budovy dané kolaudačním řízením (nebo uvedení stavby do užívání) z následujících důvodů:

- a) kontrola splnění požadavků na energetickou náročnost nové budovy, která by měla odpovídat budově s téměř nulovou spotřebou energie až v rámci kolaudačního řízení, tj. po její výstavbě, může být pro stavebníka investičně velmi náročná v případě, že bude muset provádět dodateční stavební úpravy tak, aby splnil požadavky případných výhrad kontrolního orgánu. Dále bude tento proces náročný také pro samotný dozorový orgán, kde nebude možné všechny vlastnosti řádně ověřit a zkontrolovat,

- b) termín daný kolaudačním řízením resp. termín vstupu stavby do užívání je termín, který může být v rámci celého procesu vydání stavebního povolení i samotné výstavby budovy ovlivněn řadou různých rozhodnutí, které nemůže samotný stavebník budovy ovlivnit. Například termín vydání stavebního povolení nemůže příslušný stavebník nijak ovlivnit, ale zároveň by posunutí vydání stavebního povolení udělované příslušným stavebním úřadem (z různých důvodů a příčin například ze strany správního orgánu), mohlo velice silně ovlivnit celý termín dokončení stavby (kolaudačního řízení) resp. nesplnění termínu 1.1.2021 resp. 1.1. 2019 určené jako rozhodné datum pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie .

Z výše uvedených důvodů bylo do novely zákona č. 406/2000 Sb. navrženo vázat splnění požadavků na energetickou náročnost budovy a také tedy požadavků na budovu s téměř nulovou spotřebou energie k podání žádosti o stavební povolení nebo ohlášení. Aby byl dodržen termínový požadavek, aby k datu 1.1.2021, resp. 1.1.2019 byly všechny nové budovy budovami s téměř nulovou spotřebou energie je toto zajištěno časovým posunutím podání žádosti o stavební povolení nebo ohlášení před zmíněným termínem s ohledu na velikost stavby, která přísluší době s ohledem na čas potřebný k výstavbě této budovy.

Navržené řešení je vhodné také z toho důvodu, že SEI bude mít pravomoc podle nově navržené koncepce přestupků a správních deliktů při nedodržení příslušných lhůt nebo požadavků na energetickou náročnost budov uvedených v předloženém průkazu energetické náročnosti budov, jako jediný dozorový orgán vykonávající kontrolu zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, právo udělit sankce. Tímto bude zaručena přímá vazba mezi stavebníkem nebo vlastníkem budovy a SEI, což by v případě vazby na podání žádosti o stavební povolení nebo ohlášení bylo vyloučeno a v případě nedodržení zákona by bylo nutné řešit předání záležitosti z příslušného stavebního úřadu na příslušný územní inspektorát SEI.

V článku 12 odst. 1 písm. a) směrnice je uvedeno, že členské státy mají zajistit, aby certifikát energetické náročnosti budovy byl vydán při prodeji nebo pronájmu budovy. V případě prodeje nebo pronájmu celé budovy není a pravděpodobně nebude problém uplatnit tento požadavek směrnice. Problém nastává v případě pronájmu nebo prodeje ucelené části budovy, kde se například může jednat o prodej nebo pronájem jednoho bytu v bytovém domě nebo pronájem jedné místnosti v nebytové budově. Dle striktního výkladu směrnice by i v tomto případě měl být zpracován certifikát energetické náročnosti budovy. To může přinášet následující obtížné situace:

- a) finanční zátěž a spolupodílcnictví majitelů ostatních částí budovy (poznámka: pokud bude certifikát vypracován na celou budovu) vynaložit prostředky na vyhotovení daného certifikátu i v případě, že dlouhodobě nikdy v minulosti, ani následně v budoucnu, kromě jednoho uvedeného případu prodeje nebo pronájmu jednoho bytu v bytovém domě nedojde k jinému nebo dalšímu prodeji nebo pronájmu jiné ucelené části budovy. V tomto případě, pak také může nastat situace, že do dalšího uskutečněného prodeje nebo pronájmu další ucelené části budovy nebude již uvedený certifikát platn, a to dle požadavku směrnice uvedeného v článku 11 odst. 8 (platnost certifikátu = maximálně 10 let),
- b) v rámci bodu a) (dodatečné vynaložení finančních prostředků na vyhotovení certifikátu) může dojít k zpomalení až zastavení realitního trhu – prodeje nebo

pronájmu částí nemovitostí, a toto se bude týkat například bytových domů a jednotlivých bytů, kde mohou být potenciální prodejci nebo pronajímatelé např. bytu z důvodu finančního nákladu na vyhotovení certifikátu pro celou budovu ovlivňovány vlastníky ostatních ucelených částí budovy,

- c) nastane také otázka jak řešit situaci, kdy v případě prodeje ucelené části budovy (např. bytu), kdy certifikát bude vypracován na celou budovu nebude k dispozici dostatečné financování na úhradu vypracování certifikátu energetické náročnosti budov,
- d) v rámci bodu a) (dodatečné vynaložení finančních prostředků na vyhotovení certifikátu) může také dojít ke zhoršení sociální, osobní a mezilidské situace mezi jednotlivými vlastníky částí budovy v případě, že jeden vlastník bude zvažovat pronájem nebo prodej ucelené části budovy (např. bytu v bytovém domě) a z tohoto důvodu bude nutné vypracovat certifikát energetické náročnosti budovy celé budovy a vlastníci ostatních ucelených částí budovy (ostatních bytů) nebudou toto akceptovat.

Z výše uvedených důvodů, týkajících se problematiky zajištění certifikátu energetické náročnosti budov při prodeji nebo pronájmu ucelené části budovy, je řešení možno provést ve třech níže uvedených variantách:

- a) Požadovat vypracování průkazu při prodeji nebo pronájmu ucelené části budovy pouze na příslušnou ucelenou část budovy.

Zde je nutno vzít v úvahu následující pozitivní situace:

- Eliminace případů, kdy nebude možná dohoda při prodeji nebo pronájmu prvního bytu nebo nebytového prostoru mezi všemi vlastníky nebo nájemci v bytovém domě a zajištění průkazu na celou budovu například z finančních důvodů.

Zde je nutno vzít v úvahu následující negativní situace:

- Časové zpoždění při pronájmu nebo prodeji bytu dané dobou a především absolutním množstvím velkého počtu zpracovaných průkazů.
 - Vystavování různých průkazů na byty v jednom bytovém domě (různá kvalita) s tím, že z technického hlediska má větší smysl vystavovat průkaz na celou budovu a ne na jednotlivé byty.
 - Velké nároky resp. poptávku (ve smyslu množství velkého počtu zpracovávaných průkazů) na energetické specialisty, kteří provádějí vypracování průkazu a z toho příslušný dopad na cenu certifikátu.
- b) Požadovat vypracování průkazu při prodeji nebo pronájmu ucelené části budovy pouze na celou budovu.

Zde je nutno vzít v úvahu následující pozitivní situace:

- Menší časové zpoždění při pronájmu nebo prodeji dalších bytů v bytovém domě dané menším absolutním množstvím počtu zpracovaných průkazů.

Průkaz bude vypracován jenom jeden na budovu (při prvním prodeji nebo prvním pronájmu ucelené části budovy) a bude k dispozici všem vlastníkům bytů nebo nebytových prostor k dalšímu využití. Například při prodeji nebo pronájmu dalších bytů nebo nebytových prostor

- Finančně se budou podílet na zajištění vypracování průkazu všichni vlastníci nebo nájemníci bytů
- Vystavování průkazu na celou budovu je technicky správné
- Menší nároky (ve smyslu množství počtu průkazů) na energetické specialisty, kteří provádějí vypracování průkazu.

Zde je nutno vzít v úvahu následující negativní situaci:

- Mohou nastat případy, kdy nebude možná dohoda při prodeji nebo pronájmu prvního bytu nebo nebytového prostoru mezi všemi vlastníky nebo nájemci v bytovém domě o zajištění průkazu na celou budovu, například z finančních důvodů.
- c) Preferovat požadavek vypracování průkazu při prodeji nebo pronájmu ucelené části budovy pouze na celou budovu, ale umožnit také vypracovat průkaz na ucelenou část budovy.

Zde je nutno vzít v úvahu následující pozitivní situace:

- Zajištění pozitivnějších situací popsaných u varianty b)
- Odstranění negativní situace popsané u varianty b).

Preference vypracování průkazů na celou budovu je dána následujícím ustanovením v § 7a odst. 1 písm. c) v návrhu novely zákona č. 406/2000 Sb.:

„(1) Stavebník, vlastník budovy nebo společenství vlastníků jednotek je povinen zajistit zpracování průkazu pro užívané bytové nebo administrativní budovy

1. s celkovou energeticky vztažnou plochou větší než 1500 m² do 1. ledna 2015,
2. s celkovou energeticky vztažnou plochou větší než 1000 m² do 1. ledna 2017,
3. s celkovou energeticky vztažnou plochou menší než 1000 m² do 1. ledna 2019“

Z uvedeného se předpokládá, že v důsledku povinnosti společenství vlastníků jednotek vypracovat průkaz na celou budovu do určitého termínu (velké a větší budovy do 2 let od nabytí účinnosti zákona) dojde ve většině případů k dohodě společenství vlastníků jednotek při stanovení povinnosti vypracovat průkaz při prvním prodeji nebo pronájmu vlastníkem bytu o průkazu na celou budovu, který bude následně dán k dispozici všem vlastníkům bytových jednotek v bytovém domě pro jejich další potřebu vycházející z plnění povinností zákona.

Průkaz může být vypracován, podle novely zákona, jak na budovu jako celek, tak i na jednotlivé ucelené části budovy. Lze tedy vypracovat pouze jeden průkaz na celou budovu (při prvním prodeji nebo prvním pronájmu ucelené části budovy), který bude, jak bylo uvedeno již výše, dále k dispozici všem vlastníkům bytů nebo nebytových prostor k dalšímu využití. V tomto případě se také budou minimalizovat případy, kdy

se budou vyskytovat různě zpracované průkazy v jednom bytovém domě různými energetickými specialisty. Finančně se budou podílet na zajištění vypracování průkazu na celou budovu všichni vlastníci nebo nájemníci bytů, kteří budou uvedený průkaz moci využívat při jakémkoliv plnění povinností vyplývajících ze zákona o hospodaření energií.

Povinnost zajistit průkaz při prodeji ucelených částí stávajících budov (tedy například starších bytů) bude vyžadována od 1. ledna 2013, ale může být plněna v rámci zpracování průkazu pro celou bytovou budovu, jak bylo uvedeno výše. Povinnost zpracovat průkaz při pronájmu starších bytů je v novele zákona, dle možnosti směrnice, odložena až od 1. ledna 2016.

Směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov v rámci zavedení definice „budovy s téměř nulovou spotřebou energie“ požaduje značné využívání obnovitelných zdrojů energie pouze u nových budov, a to s termínem podle článku 9 (po termínu 1.1.2019 pro budovy užívané a vlastněné orgány veřejné správy a po termínu 1.1.2021 pro všechny nové budovy). Naopak směrnice 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů požaduje v rámci článku 13 odst. 4 a odst. 5 využívání minimálního množství energie z obnovitelných zdrojů jak v nových budovách, tak ale také ve stávajících budovách, které procházejí větší rekonstrukcí (v českém překladu směrnice 2009/28/ES je uveden překlad důkladná rekonstrukce), a dále ještě oproti směrnici 2010/31/EU již po termínu 1.1.2015 pro všechny nové budovy a budovy procházející větší rekonstrukcí a již po termínu 1.1.2012 pro budovy charakterizované jako „veřejné budovy“. Lze však předpokládat, že především u větších rekonstrukcí některých stávajících budov bude naplnění požadavku směrnice o značném rozsahu pokrytí spotřeby energie z obnovitelných zdrojů problematické.

Energetický audit a energetický posudek:

V rámci implementace směrnice o energetické náročnosti budov je vhodné řešit také aktuální záležitosti, které souvisejí také s energetickou náročností a úsporami energií v budovách. V současné praxi, např. při zpracování energetických auditů k dotačním programům nebo v rámci přesně vymezeného posouzení, není v některých případech zcela možné a ani účelné dodržet strukturu energetického auditu stanovenou v ustanovení § 9 zákoně č. 406/2000 Sb. a v prováděcí vyhlášce č. 213/2001 Sb. V některých situacích zajímá zadavatele energetického auditu posouzení například pouze jenom využití kombinované výroby elektřiny a tepla nebo využití obnovitelných zdrojů v budově. V těchto situacích není proto nutné zpracovávat z energetického auditu např. variantní řešení nebo stanovovat rozsah energetického auditu v celé jeho šíři. Z tohoto důvodu byl zaveden do zákona další nástroj ke snižování energetické náročnosti budov a zvyšování energetické účinnosti, a to energetický posudek. Tento energetický posudek můžeme tedy chápat jako účelově a úzce zaměřený energetický audit. Tímto by mělo dojít k zjednodušení pracnosti zmíněného dokumentu a tím eventuálně i ke snížení jeho ceny.

Z důvodu uvedeného výše bylo ustanovení v původním § 7, požadující zajištění vypracování energetického auditu u každého výrobce tepla se zdrojem vyšším než 5 MWt nebo u každého výrobce elektřiny se zdrojem vyšším než 10 MWe při budování nových

zdrojů nebo při změně dokončených stav, přesunuto do nového ustanovení v § 9a zákona, kde toto bude právě předmětem energetického posudku.

Nová směrnice také požaduje, aby u nové budovy a při větší změně dokončené budovy bylo zajištěno posouzení proveditelnosti vysoce účinných alternativních systémů dodávek energie. Základní posouzení pro stavby bude uvedeno v samotném protokolu průkazu energetické náročnosti budov. U větších staveb, kde bude instalován zdroj s výkonem vyšším než 200 kW, bude však požadováno, aby toto posouzení bylo dokladováno zvláštním dokumentem, kterým bude právě energetický posudek. V těchto případech bude povinně energetický posudek součástí průkazu energetické náročnosti budovy.

Dále nová směrnice požaduje, aby při větší změně dokončené budovy byla stanovena doporučená opatření pro snížení energetické náročnosti budovy. Toto bude zajištěno a uvedeno v průkazu energetické náročnosti budovy. V případě, že však stavebník nebo zadavatel bude chtít další podrobnější informace k doporučeným opatřením, bude zde toto možno zajistit také v rámci energetického posudku. Rozhodnutí o zpracování energetického posudku však bude zcela v kompetenci stavebníka nebo zadavatele průkazu energetické náročnosti budovy. V případě, že však bude energetický posudek zpracován, pak bude povinně součástí průkazu.

Je nutné také sjednotit pravidla na všechny nástroje k posouzení proveditelnosti projektů týkající se snižování energetické náročnosti budov, zvyšování účinnosti energie, snižování emisí ze spalovacích zdrojů znečištění nebo využití obnovitelných nebo druhotných zdrojů nebo kombinované výroby elektřiny a tepla financovaných z programů podpory ze státních nebo evropských finančních prostředků nebo z finančních prostředků pocházejících z prodeje povolenek na emise skleníkových plynů, a dále pravidla pro vyhodnocení plnění parametrů z výše uvedených projektů. Je účelné, aby tyto nástroje byly vypracovány podle pravidel uvedených v zákoně o hospodaření energií a tím byla umožněna také případná kontrola správnosti vypracovaných nástrojů (energetických posudků) a jejich zpracovatelů.

Monitoring spotřeby energie v budovách státní správy:

Systém monitorování spotřeby energie vybraných vládních objektů je základním nástrojem pro práci meziresortní pracovní skupiny, který byl vytvořen na základě usnesení vlády České Republiky č. 925 z roku 2007.

V roce 2010 soubor objektů zahrnutých do systému monitoringu spotřeby energie činil celkem 61 objektů 14-ti resortů a Úřadu vlády ČR. Celkové roční náklady na energii u sledovaných objektů v roce 2010 činily 307 mil. Kč. Náklady byly a jsou sledovány na základě fakturace od dodavatelů energie.

Systém monitorování související se sledovanými energetickými druhy nositelů energie a následná aplikace metody Targetingu ve spolupráci s energetiky jednotlivých resortů (resp. správci budov) napomohly analýze energetického chování jednotlivých sledovaných budov a v případě budov s nevhodným nakládáním energií byla těmto objektům věnována zvýšená pozornost, která následně vedla k realizaci úsporných opatření jak technického (např. zateplení pláště budovy, vyvážení topných soustav, užívání energeticky úsporných spotřebičů apod.), tak ekonomického charakteru (revize smluvních vztahů v rámci jednotlivých resortů, popřípadě vyhlášení soutěží na dodavatele energií apod.).

U sledovaných objektů došlo v průběhu roku 2010 ke snížení energetické náročnosti sledovaných objektů, čímž bylo dosaženo úspory cca. 10 mil. Kč v aktuálních cenách energie.

Z výše uvedeného důvodu je vhodné a účelné v budoucnu postupně rozšířit portfolio sledovaných budov v systému pokud možno na celou státní správu.

Energetický specialista a osoba oprávněná provádět instalaci vybraných druhů obnovitelných zdrojů energie:

V rámci implementace nové směrnice o energetické náročnosti budov byla zvolena nová koncepce pro osoby, které budou oprávněné provádět kontrolu kotlů a příslušných tepelných rozvodů, klimatizačních systémů, zpracovávat průkazy energetické náročnosti, energetické audity a nově také energetické posudky. Práva o povinnosti jsou v současném zákoně řešeny v jednotlivých ustanoveních týkajících se kontroly kotlů a klimatizačních systémů, tj. v § 6 zákona, nebo v ustanovení týkajícím se vypracování průkazu energetické náročnosti budov, tj. v § 6a zákona nebo v ustanovení týkajícím se vypracování energetického auditu, tj. v § 9 zákona. Ostatní záležitosti byly pro všechny oprávněné osoby nekonceptně řešeny v ustanovení § 10 – energetický auditor a v § 11 – řízení o zrušení zápisu v seznamu energetických auditorů. Nová koncepce zákona, implementující novou směrnici 2010/31/EU, je nastavena tak, že jsou navržena nová ustanovení, které budou univerzální a budou se týkat všech osob oprávněných provádět kontrolu kotle a příslušných tepelných rozvodů, klimatizačního systému, vypracovávat průkaz energetické náročnosti, energetický audit a energetický průkaz – tedy osoby, které se budou společně nazývat „energetický specialista“.

Podle požadavků směrnice 2010/31/EU a z důvodu potřebné kvalifikace těchto osob již nebude oprávnění pro tyto osoby udělené mít neomezenou platnost, ale zmíněné osoby budou pravidelně 1 x 3 roky vzdělávány tak, aby byly pravidelně seznamovány s novými technologiemi a novými pravidly (a normami) týkajícími se snižování energetické náročnosti budov a zvyšování energetické účinnosti. Celá část týkající se energetického specialisty je rozdělena na několik ustanovení – v prvním ustanovení jsou uvedena pravidla a podmínky pro vydání příslušného osvědčení a potvrzení jeho platnosti v případě průběžného vzdělávání včetně povinností energetického specialisty. Druhé ustanovení se týká odborné zkoušky, průběžného vzdělávání a případného přezkušování energetických specialistů a poslední ustanovení se týká samotného vydávání a rušení oprávnění a také zápisu energetického specialisty do seznamu, který vede ministerstvo, a to také podle požadavku příslušné směrnice. Oprávnění bude vydávat ministerstvo a průběžným vzděláváním bude pověřena organizace určená ministerstvem.

b) implementace části směrnice 2009/28/ES:

V rámci implementace části směrnice 2009/28/ES byla zavedena také nová povinnost pro osoby, které budou oprávněné provádět v malém rozsahu instalaci kotlů a kamen na biomasu, solárních fotovoltaických a solárních tepelných systémů, mělkých geotermálních systémů a tepelných čerpadel. Nová koncepce zákona implementující část směrnice 2009/31/EU, je nastavena tak, že půjde opět o ustanovení, která budou univerzální a budou se týkat všech osob oprávněných provádět instalaci vybraných zařízení využívající obnovitelné zdroje energie obdobně, jako to bylo nastaveno u „energetického specialisty“.

Podle požadavků směrnice 2009/28/ES a z důvodu potřebné kvalifikace těchto osob nebude oprávnění pro tyto osoby udělené mít neomezenou platnost, ale zmíněné osoby budou pravidelně 1 x 5 roky vzdělávány tak, aby byly pravidelně seznamovány s novými technologiemi a novými pravidly (a normami) týkajícími se zařízení využívajících obnovitelné zdroje energie. Celá část týkající zmíněné oprávněné osoby je rozdělena na několik ustanovení – v prvním ustanovení jsou uvedena pravidla a podmínky pro vydání příslušného osvědčení a potvrzení jeho platnosti v případě průběžného proškolení včetně povinnosti oprávněné osoby. Druhé ustanovení se týká odborného a průběžného proškolení oprávněné osoby a poslední ustanovení se týká samotného vydávání a rušení oprávnění a také zápisu oprávněné osoby do seznamu, a to také podle požadavku příslušné směrnice. Oprávnění bude vydávat ministerstvo.

Další požadavek vyplývající ze zmíněné směrnice a implementovaný do novely zákona č. 406/2000 Sb., je uvedený v článku 14 odst. 3 a 4 směrnice. Ustanovení požaduje, aby do 31. 12. 2012 byly zpřístupněny systémy oprávnění nebo rovnocenné kvalifikace pro osoby provádějící v malém rozsahu instalaci kotlů a kamen na biomasu, solárních fotovoltaických a solárních tepelných systémů, mělkých geotermálních systémů a tepelných čerpadel. Tyto systémy musí vycházet z kritérií stanovených v příloze IV směrnice. Dále je také, podle požadavku směrnice, potřeba zpřístupnit veřejnosti informace o systémech osvědčování nebo rovnocenné kvalifikace a může být rovněž zpřístupněn seznam osob provádějící instalaci, které mají požadovanou kvalifikaci nebo osvědčení.

Podrobnosti k požadavku na využívání obnovitelných zdrojů energie v nových budovách a při větší změně dokončené budovy, uvedené v článku č. 13 odst. 4 a 5 směrnice již byly zmíněny v části a).

Posledním požadavkem ze směrnice 2009/28/ES implementovaným do novely zákona č. 406/2000 Sb., je uvedený v článku 14 odst. 2 směrnice. Bylo nutné do novely zákona zavést požadavek na dodavatele zařízení nebo systémů zpřístupnili informace ohledně nákladů a energetické účinnosti zařízení a systémů pro vytápění, chlazení a výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie.

c) Navržená implementace směrnice 2010/31/EU a části směrnice 2009/28/ES:

Jelikož původní směrnice 2002/91/ES byla novou směrnicí 2010/31/EU v některých částech podstatně změněna a byly zavedeny některé nové požadavky a dále byly směrnicí 2009/28/ES stanoveny některé záležitosti vztahující se k energetické náročnosti budovy související s využíváním obnovitelných zdrojů energie, bylo přistoupeno k implementaci do národní legislativy návrhem na úpravu příslušných ustanovení v zákoně č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií.

V rámci směrnice 2009/28/ES se jedná především o certifikaci osob, které provádí instalaci vybraných zařízení využívajících energií z obnovitelných zdrojů. Tyto osoby budou nově pravidelně vzdělávány a po absolvování tohoto pravidelného vzdělávání obdrží oprávnění, které je opravňuje k provádění této činnosti.

Charakteristickou větou vystihující novelu zákona č. 406/2000 Sb. můžeme uvést jako kompletní změna (přepřacování) celého zákona vyjma oblasti energetického štítkování

a ekodesingu řešeného v ustanovení § 8 a § 8a zákona. Tato část byla upravena novelou zákona č. 406/2000 Sb. a byla již projednána poslaneckou sněmovnou a senátem. Tato novela zákona, která se uskutečnila v roce 2011 implementovala směrnici 2010/30/EU a směrnici 2009/125/ES. Novela zákona č. 406/2000 Sb. bude tedy upravovat většinu ze současných §§ zákona a navíc bude upravena také koncepce zákona a budou doplněna některá nová ustanovení.

Tab. Porovnání současné o nové koncepce zákona č. 406/2000 Sb.:

Zákon č. 406/2000 Sb. – koncepce dle směrnice 2002/91/ES	Zákon č. 406/2000 Sb. – koncepce dle směrnice 2010/31/EU
§ 1 – předmět zákona	§ 1 – předmět zákona
§ 2 – základní pojmy	§ 2 – základní pojmy
§ 3 – státní energetická koncepce	§ 3 – státní energetická koncepce
§ 4 – územní energetická koncepce	§ 4 – územní energetická koncepce
§ 5 – státní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie	§ 5 – státní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie
§ 6 – účinnost užití energie	§ 6 – účinnost užití energie zdrojů a rozvodů energie
	§ 6a – kontrola provozovaných kotlů a rozvodů tepelné energie a klimatizačních systémů
§ 6a – energetická náročnost budov	§ 7 – snižování energetické náročnosti budov
	§ 7a – průkaz energetické náročnosti
§ 7 – kombinovaná výroba elektřiny a tepla	x
§ 8 – energetické štítky výrobků	§ 8 – energetické štítky výrobků
§ 8a – ekodesign výrobků	§ 8a – ekodesign výrobků
§ 9 – energetický audit	§ 9 – energetický audit
	§ 9a – energetický posudek
§ 10 – energetický auditor	§ 10 – energetický specialista
	§ 10a – odborná zkouška, průběžné aktualizace odborné vzdělávání a přezkušování energetických specialistů
	§ 10b – Vydávání a zrušení oprávnění energetického specialisty
x	§ 10c – Seznam energetických specialistů
	§ 10d – osoba oprávněná provádět instalaci vybraných zařízení využívajících energii z obnovitelných zdrojů
	§ 10e – odborná proškolení a průběžné odborné proškolení osob oprávněných provést instalaci vybraných zařízení využívajících obnovitelné zdroje
	§ 10f – Vydávání a zrušení oprávnění osoby oprávněné provést instalaci vybraných zařízení využívajících obnovitelné zdroje
	§ 10g – Seznam oprávněných osob
§ 11 – působnost ministerstva	§ 11 – působnost ministerstva

§ 11a – řízení o zrušení zápisu v seznamu energetických auditorů	x
§ 12, 12a, 12 b – přestupky a správní delikty	§ 12, 12a, 12 b – přestupky a správní delikty
§ 13, 13a – dozor a kontrola	§ 13, 13a – dozor a kontrola

B. Návrh variant řešení

- Varianta 1 („nulová varianta“)

Tzv. nulová varianta je představovaná neimplementováním směrnice 2010/31/EU a 2009/28/ES a příslušných aktů v přenesené pravomoci, tj. nařízeních komise k daným směrnicím.

- Varianta 2 (implementace směrnice 2010/31/EU a 2009/28/ES a příslušných aktů v přenesené pravomoci)

C. Dotčené subjekty

Dotčenými subjekty, na které má navrhovaná úprava dopad, jsou nepřímo na straně jedné výrobci stavebních materiálů a stavebních prvků a technických zařízení budov, podnikatelé ve stavebnictví (výstavba a rekonstrukce budov) a především přímo potom stavebníci a vlastníci budov, na které budou kladeny požadavky zavedené v návrhu novely zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, tj. kromě plnění požadavků na energetickou náročnost budovy při její výstavbě nebo větší změně a z tohoto vyplývající zpracovávání průkazů energetické náročnosti budov a jeho případné vystavování také provádět pravidelné kontroly kotlů a rozvodů tepelné energie, kontroly klimatizačních systémů, vypracovávat v určených případech energetické audity nebo energetické posudky. Zde je však nutné zdůraznit, že řada těchto povinností již byla zavedena v rámci současně platných ustanovení zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií.

Dále je dotčeným subjektem také příslušný kontrolní orgán, kterým i nadále bude v upravené a rozšířené kompetenci SEI. Ta bude vykonávat kontrolu plnění povinností stanovených v návrhu zákona u pořizovatelů územních energetických koncepcí, držitelů licencí, vlastníků nebo stavebníků zařízení na výrobu a distribuci elektřiny a tepelné energie a zejména pak u stavebníků a vlastníků budov při plnění požadavků na užití energie a také v rozšířeném rozsahu u energetických specialistů a nově také povinnosti osoby oprávněné provádět instalaci vybraných zařízení využívajících energii z obnovitelných zdrojů.

D. Vyhodnocení nákladů a přínosů

- Identifikace nákladů a přínosů všech variant

Varianta 1 nemá, oproti současnému stavu, žádný dopad na státní rozpočet, nicméně neimplementace směrnice 2010/31/EU a směrnice 2009/28/ES by znamenala zahájení řízení Evropské komise s Českou republikou. Neimplementací zmíněné legislativy, by nedošlo k zavedení legislativních opatření vedoucích k výstavbě energeticky úsporných budov, ke snížení energetické náročnosti budov podporované několika nástroji – průkaz energetické náročnosti budov, kontroly otopných soustav a kontroly klimatizačních systémů. Dále by to nevedlo také ke zvýšení energetické účinnosti i snížení energetické náročnosti podporované zpracovanými energetickými audity a nově také energetickými posudky. Nedošlo by k posílení nástrojů na snižování energie, tj. kontroly otopných soustav, kontroly klimatizačních systémů, vypracování průkazů energetické náročnosti budov, energetických auditů a energetických posudků nebyly – kvalitní a splnily svůj účel, vedoucí ke snížení spotřeby energie.

Varianta 2 Tato varianta má pozitivní dopad na podnikatelské prostředí v České republice a vede ke vzájemné konkurenci subjektů vyrábějící, dovážející a dodávající stavební výrobky a stavební prvky a technické zařízení budov, ze kterého plyne efekt pro Českou republiku z hlediska sníženého dopadu spotřeby energie. V důsledku prosazování navržených ustanovení v zákoně bude mít toto vliv na ochranu tuzemských primárních energetických zdrojů.

Nástroje na snižování energetické náročnosti budov – průkazy energetické náročnosti budov, energetické audity, energetické posudky, kontroly kotlů a kontroly klimatizačních systémů, jak již bylo uvedeno, nejsou nově zaváděné nástroje, ale nástroje, kterou jsou v zákoně o hospodaření energie zavedeny několik let. Náklady na pořízení těchto nástrojů, které bude vynakládat stavebník nebo vlastník budovy budou různé podle druhu a velikosti budovy nebo energetického hospodářství, na které budou tyto nástroje zpracovány. Například v případě, že půjde o průkaz energetické náročnosti budov na rodinný dům, se náklady na pořízení tohoto průkazu pohybují řádově v jednotkách tis. Kč. V případě, že půjde o velkou administrativní budovu, se náklady na pořízení průkazu budou pohybovat řádově v desítkách tis. Kč. Obdobná úměra bude platit také pro další nástroje na snížení energetické náročnosti budov – energetický audit, energetický posudek, kontroly kotlů a kontroly klimatizačních systémů. V současné době je celkový počet osob, které mohou provádět zmíněné nástroje na snižování energetické náročnosti budov přibližně 1000, z čehož nejvíce osob je oprávněno vypracovávat průkaz energetické náročnosti budov.

K dalšímu zlevňování nástrojů na snížení energetické náročnosti budov, a především průkazu energetické náročnosti budov, vedou příslušné softwarové programy, které provádí po zadání vstupních údajů požadované výpočty, a tím celou náročnost vyhotovení průkazu časově zkracují. Dále je reálný předpoklad k dalšímu rozšiřování počtu oprávněných osob. Tím také dojde k další konkurenci mezi oprávněnými osobami, a ke snižování nákladů na vypracování průkazů energetické náročnosti budov i dalších nástrojů na snižování energetické náročnosti budov.

Navrhované úpravy plynoucí z implementace příslušných směrnic vedou současně ke stanovení standardního konkurenčního prostředí při zajištění dostatečné ochrany a informovanosti konečných spotřebitelů při využívání nástrojů na snižování energetické náročnosti budov nebo ke zvyšování energetické účinnosti, které bude zajištěno příslušnými seznamy oprávněných a dostatečně kvalifikovaných osob, které jsou oprávněné provádět kontrolu kotlů a rozvodů tepelné energie, kontrolu klimatizačních systémů, zpracovávat průkazy energetické náročnosti budov, energetické audity a energetické průkazy a provádět instalaci vybraných zařízení využívající obnovitelné zdroje energie na budovách. Koneční uživatelé budou mít v rámci vedených seznamů na ministerstvu veřejný přístup včetně kontaktů na tyto osoby.

Navrhované úpravy vedou také k zajištění dostatečné kontroly, ale také zejména ochrany stavebníků a vlastníků budov při využívání činností energetických specialistů dostatečnými oprávněními a rozsahem působnosti nezávislého a odborně zdatného a dostatečnou personální kapacitou vybaveného příslušného kontrolního orgánu – SEI při dozoru a kontrole nad příslušným segmentem trhu.

Pro zajištění rozšířené kontrolní činnosti a oprávnění v rozsahu požadovaném novelizací zákona č. 406/2000 Sb., je žádoucí využít část uvolňované kapacity stávajících pracovníků SEI plynoucí z návrhu novely zákona č. 458/2000 Sb., a přenosu výkonu kontroly nad tímto energetickým zákonem na Energetický regulační úřad, využít pro výkon posílených pravomocí SEI právě v oblasti kontroly podpory užití a účinnosti energie. Této oblasti, je nyní zapotřebí věnovat rozšířenou pozornost i ze strany orgánů dozoru, a to i s ohledem právě na stále zvyšované požadavky EU na užití a účinnost užití energie nejen ve výrobcích, ale i při užívání budov. Tento zvýšený dozor a ochranu zároveň může zajistit díky uvolňované časové kapacitě plynoucí z novely energetického zákona SEI. Dále bude inspekce také provádět rozšířené činnosti v oblasti Systému monitoringu spotřeby energie v budovách státní správy.

Vzhledem k výše uvedenému a tomu, že SEI je ze zákona povinna zajistit výkon v rámci celé ČR se sídelním působením jednotlivých územních inspektorátů v krajských městech, dále k nutnosti zajištění dvojinstančnosti v kontrolních řízeních vedených podle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole a ve správních řízeních vedených v rámci vydávání rozhodnutí SEI pro porušení právních předpisů, se jeví jako nutné pro zajištění veškerých oprávnění a kompetencí optimalizovat v dostatečné míře personální kapacitu systemizovaných míst pro SEI ve vazbě na výše zmíněné změny pravomocí vyplývající z novely zákona č. 458/2000 Sb. Při dosažení vhodného kapacitního rozložení zaměstnanců inspekce v roce 2012 a také v roce následujícím bude zajištěn bezproblémový výkon kontrolní činnosti a uplatnění všech implementovaných oprávnění pro SEI podle zákona č. 406/2000 Sb., resp. podle energetického zákona. Pravděpodobně bude pro zajištění činnosti inspekce pro všechny požadavky vyplývající z implementovaných evropských směrnic nutné posílit personální kapacitu této instituce.

E. Konzultace

Práce na návrhu novely zákona č. 406/2000 Sb. započaly v lednu roku 2011. Pro implementaci směrnice 2010/31/EU vzniklo několik pracovních skupin. První a rozhodující skupina byla a je skupina vytvořená při ministerstvu. Tato skupina je složena ze zástupců jednotlivých resortů – Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo životního prostředí a Státní fond rozvoje bydlení. Dále je členem SEI, která bude příslušný zákon a jednotlivá ustanovení kontrolovat, Hospodářská komora ČR, která hájí zájmy podnikatelů ve stavebnictví a profesních odborníků v dané oblasti, které zastupují vysoké školy (především ČVUT), Asociace energetických auditorů a poradenské společnosti v oblasti úspor energií a energetické náročnosti budov jakožto příslušných sdruženích konajících v této oblasti. Návrh novely zákona implementující směrnici 2010/31/EU byl do současné doby pravidelně konzultován na společných jednáních této pracovní skupiny a zasilán k připomínkám podle nastaveného termínového harmonogramu. K uvedenému návrhu novely zákona proběhlo několik společných jednání a schůzek a probíhala kontinuální komunikace, kde byly předkládány návrhy novely zákona, které byly následně připomínkovány členy zmíněné pracovní skupiny.

Dále byl návrh novely zákona pravidelně konzultován a připomínkován také v rámci pracovní skupiny pro implementaci směrnice 2010/31/EU při Hospodářské komoře ČR, které se zástupce ministerstva pravidelně účastnil.

F. Návrh řešení

- Zhodnocení variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Na základě zhodnocení identifikovaných nákladů a přínosů variant řešení se doporučuje **varianta 2**.

Varianta 1 by nevedla k dosažení sledovaného cíle, kterým je prodej, podpora a používání výrobků, které kladnou důraz na snížený dopad na životní prostředí a úspory energie.

- Implementace a vynucování

Orgánem odpovědným za implementaci směrnice 2010/31/EU, směrnice 2009/28/ES a příslušných nařízeních komise je ministerstvo.

Orgánem provádějícím kontrolu dodržování povinností stanovených v ustanoveních navržených v novele zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, do kterého budou příslušné požadavky ze směrnice 2010/31/EU a směrnice 2009/28/ES implementovány, a je SEI.

- Přezkum účinnosti

Přezkum účinnosti novely zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií bude příslušet ministerstvu. Ministerstvo je ústředním orgán státní správy pro oblast energetiky.

G. Kontakty a prohlášení o schválení RIA:

Závěrečnou zprávu RIA zpracoval a kontaktní osobou pro případné připomínky a dotazy je:

Jméno a příjmení: Ing. Pavel Jirásek
odbor elektroenergetiky
Ministerstvo průmyslu a obchodu
kontakt: jirasek@mpo.cz

H. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky, s mezinárodními smlouvami a s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Navrhovaná právní úprava je v souladu s čl. 41 odst. 2 zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, podle kterého má vláda právo zákonodárné iniciativy a také v souladu s § 24 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky.

Navrhovaná právní úprava je rovněž v souladu s Listinou základních práv a svobod, vyhlášenou usnesením předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb. jako součást ústavního pořádku České republiky (dále jen "Listina"), a to jmenovitě s následujícími ustanoveními:

- ustanovení čl. 2 odst. 3 Listiny, podle kterého každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nemůže být nucen činit, co zákon neukládá;

- ustanovení čl. 4 odst. 1 Listiny, podle kterého mohou být ukládány povinnosti toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod;
- ustanovení čl. 26 odst. 1 Listiny, podle kterého má každý právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost, přičemž zákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností.

Z hlediska mezinárodních závazků se na tuto oblast vztahuje pouze Smlouva o přistoupení České republiky k Evropské unii.

Návrh novely zákona není v rozporu s právem Evropské unie, konkrétně s těmito předpisy Evropské unie:

- a) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES,
- b) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov.

Předkládaný návrh novely zákona lze hodnotit jako plně slučitelný s právem Evropské unie.

I. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k rovnosti mužů a žen a dopadů na životní prostředí

Návrh novely zákona je z hlediska principů rovnosti mužů a žen zcela neutrální. Návrh novely zákona nezakládá žádné sociální dopady, vč. dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny. Návrh novely zákona nemá dopad na životní prostředí.

J. Zhodnocení dopadů na státní rozpočet a rozpočty obcí

Návrh novely zákona nepředpokládá dopad na veřejné rozpočty.

2. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K bodu 1

V poznámce pod čarou se doplňuje implementovaná směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov.

K bodu 2 až 8

V návaznosti na novou směrnici se pro účely tohoto zákona upravují definice pojmů. Nově jsou upraveny některé stávající pojmy, jako například energetická náročnost budovy, energetický audit, průkaz energetické náročnosti budovy. Nově je dále definován pojem „celková energeticky vztažná plocha“, který nahrazuje původní pojem „celková podlahová plocha“. Jsou zavedeny také některé nové pojmy, které jsou uvedeny v implementované směrnici, jedná se například o pojem budova s téměř nulovou spotřebou energie, technický systém budovy nebo nákladově optimální úroveň požadavků na energetickou náročnost budovy.

K bodu 9 až 12

V souvislost s novelou stavebního zákona se upřesňuje pozice územní energetické koncepce ve vztahu k územní plánovací dokumentaci. Dále se stanoví vztah územní energetické koncepce přijaté krajem a územní energetické koncepce přijaté obcí.

K bodu 13 až 15

Jde o legislativně technickou úpravu související s hlavou III zákona, a to se Státním programem na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie, kde jsou upraveny formulace tak, aby odpovídali současnému uplatňování tohoto programu a aby do něj byla promítnuta také tato novela zákona související s implementací směrnice EP a Rady 2010/31/EU o energetické náročnosti budov.

K bodu 16

V tomto bodě se stanovují povinnosti v oblasti účinnosti užití energie pro stavebníky nebo vlastníky výroben elektřiny nebo tepelné energie, pro stavebníky nebo vlastníky zařízení na distribuci tepelné energie a vnitřní distribuci tepelné energie a chladu. To je povinnost, která je již zavedena také v současném zákoně č. 406/2000 Sb. Nově je však zavedena povinnost pro dodavatele vybraných zařízení vyrábějících energii z obnovitelných zdrojů. Tito dodavatelé budou mít povinnost uvádět pravdivé, nezkrácené a úplné informace o předpokládaných přínosech a ročních provozních nákladech těchto zařízení a jejich energetickou účinnost v technické dokumentaci nebo návodu na použití. Tato povinnost vyplývá z implementace z článku 14 směrnice 2009/28/ES.

Dále se zde upravují povinnosti související s kontrolou kotlů, rozvodů tepelné energie a klimatizačních systémů. Bod je přehledně rozdělen na část, která se týká kontroly kotlů a rozvodů tepelné energie a na část, která se týká kontroly klimatizačních systémů. Jednoznačně jsou vymezena zařízení pro oblast kontroly i vymezeny oprávněné osoby, které mohou tyto kontroly provádět. V případě kontroly kotlů a rozvodů tepelné energie se bude provádět již pouze pravidelná kontrola, od jednorázové kontroly nová směrnice upustila.

Kontrolu bude provádět nezávislý energetický specialista. V případě, že na dané zařízení (kotel a tepelný rozvod) nebude udělena licence na výrobu nebo rozvod tepelné energie (bude se jednat o domovní kotelny), pak energetickým specialistou bude osoba, která má na tuto činnost udělené oprávnění od ministerstva. V případě, že půjde o zařízení, na které je udělena licence na výrobu a rozvod tepelné energie, pak povinnost provádět kontrolu bude mít provozovatel daného zařízení, tedy držitel zmíněné licence, na kterého jsou kladeny příslušné odborné požadavky podle zákona č. 458/2000 Sb.

U kontroly klimatizačních systémů platí vesměs stejná pravidla jako byla zavedena v současném zákoně o hospodaření energií. Rozdíl je pouze v tom, že četnost provádění kontrol, které bylo původně zavedeno přímo v zákoně, bude přesunuto do prováděcí vyhlášky, kde bude četnost provádění kontrol diferencována podle jednotlivých zařízení. Tím se zrovnoprávní postavení s kontrolami kotlů a rozvodů tepelné energie, kde tyto záležitosti jsou také řešeny v příslušném prováděcím předpise. Dále je uvedeno ustanovení zahrnující podmínky, které musejí být splněny při výkonu těchto kontrol a výjimky na, které se kontroly nevztahují.

Dále tento bod upravuje povinnosti pro stavebníky nových budov a stavebníky, vlastníky budov nebo společenství vlastníků jednotek v souvislosti se změnami již dokončených staveb. Většina těchto povinností již byla také zavedena v současném zákoně o hospodaření energií. Jedná se například o zajištění splnění požadavků na energetickou náročnost budovy, vybavení vnitřních tepelných zařízení budov přístroji regulující dodávku tepla nebo povinnost řídit se pravidly pro vytápění, chlazení a dodávku teplé vody. Nově je stanovena povinnost vybavit vnitřní tepelné zařízení přístroji registrující dodanou tepelnou energii v případech ústředního vytápění. Bude se jednat o instalaci „indikátorů topných nákladů“ na otopných tělesech tak, aby byl naplněn požadavek uvedený v článku 13 odst. 1 směrnice EP a Rady o energetické účinnosti u konečného uživatele a o energetických službách.

Nové ustanovení však tyto požadavky rozšiřuje a precizuje podle požadavku směrnice 2010/31/EU a zavádí některé nové záležitosti. Nové budovy mají od 1. 1. 2021 splňovat požadavky na budovy s téměř nulovou spotřebou energie. Pro nové budovy užívané nebo vlastněné orgány veřejné moci je tato povinnost stanovena již o dva roky dříve, tedy k 1.1. 2019 tak, aby veřejný sektor byl příkladem.

Výjimku z požadavků na energetickou náročnost budov mají některé kategorie budov, mezi ně patří např. budovy památkově chráněné, budovy pro rodinnou rekreaci určené k užívání po část roku tak, že jejich odhadovaná spotřeba energie je nižší než 25% roční spotřeby a budovy obvykle užívané jako místa bohoslužeb nebo průmyslové a výrobní provozy, dílenské provozy a zemědělské budovy s malou spotřebou energie a budovy s celkovou energeticky vztažnou plochou menší než 50 m². Dále zákon stanovuje výjimku u pravidel pro vytápění, chlazení a dodávku teplé vody.

Nově je stanovena povinnost pro stavebníky, vlastníky nebo společenství vlastníků jednotek zajistit v případě instalace vybraných zařízení vyrábějících energii z obnovitelných zdrojů (např. kotlů na biomasu nebo solárních kolektorů) tuto instalaci oprávněnou osobou, která je v této záležitosti dostatečně kvalifikována a je držitelem příslušného oprávnění uděleného ministerstvem. Uvedená povinnost vyplývá z implementace článku čl. 14 odst. 3 a 4 + příloha IV směrnice 2009/28/ES, o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES.

Nově je také stanovena povinnost pro budovy státní správy s podlahovou plochou nad 1 500 m² zařadit tyto budovy do 1. ledna 2015 do Systému monitoringu spotřeby energie.

K bodu 17

Ustanovení zavádí povinnost zajistit zpracování průkazu energetické náročnosti při výstavbě nové budovy a při větší změně dokončené budovy. Nově je stanovena povinnost zpracování průkazu také v případě prodeje nebo pronájmu budovy nebo její ucelené části. V současné době je tato povinnost vázána na výstavbu nové budovy nebo na větší změnu dokončené budovy s celkovou podlahovou plochou nad 1000 m², která ovlivňuje její energetickou náročnost. To však nebylo v souladu s původní směrnicí 2002/91/ES o energetické náročnosti budov a nová směrnice vyžaduje striktně nevázat povinnost zpracování průkazu při prodeji nebo pronájmu budovy nebo její ucelené části na žádné další podmínky. V této souvislosti musejí být údaje uvedené v průkazu energetické náročnosti součástí jakýchkoli propagačních a informačních materiálů týkajících se prodeje nebo pronájmu dotčené budovy nebo její ucelené části.

Samotné ustanovení je rozděleno do několika částí. První část upravuje povinnost zajištění průkazu pro stavebníka, vlastníka budovy nebo společenství vlastníků jednotek při výstavbě nové budovy nebo při větší změně dokončené budovy, pro vybrané kategorie budov, povinnosti související s vyhotovení průkazu a jeho umístění na veřejném místě.

Další části se věnují povinnostem vlastníků zajistit průkaz při prodeji nebo pronájmu budovy nebo její ucelené části a záležitostem s touto povinností souvisejícím. Primární povinnost zajistit zpracování průkazu leží na vlastníkovu budovy nebo společenství vlastníků jednotek, v případě prodeje nebo pronájmu ucelené části budovy se umožňuje vlastníku ucelené části budovy zajistit zpracování průkazu pouze pro tuto část. V této souvislosti lze předpokládat, že v důsledku povinnosti společenství vlastníků jednotek vypracovat průkaz na celou budovu do určitého termínu (velké a větší budovy do 2 let od nabytí účinnosti zákona), dojde ve většině případů při prvním prodeji nebo pronájmu vlastníkem bytu k dohodě vlastníků jednotek o zajištění zpracování průkazu na celou budovu. Průkaz bude následně dán k dispozici všem vlastníků jednotek v bytovém domě pro jejich další potřebu vycházející z plnění povinností zákona. Povinnost vztahující se k zajištění průkazu při pronájmu části budov je odložena až na termín od 1. ledna 2016, což umožňuje příslušné ustanovení ve směrnici.

Čtvrtá část ustanovení stanoví dobu platnosti průkazu a určení osoby, která jej může zpracovat. Součástí průkazu bude také v určených případech energetický posudek. Průkaz bude součástí dokumentace podle stavebního zákona.

K bodu 18

Tento bod novým způsobem řeší povinnost zpracování energetického auditu pro budovu nebo pro energetické hospodářství.

Samotné ustanovení je rozděleno do několika částí. První část stanoví pro stavebníka nebo vlastníka budovy povinnosti související s vyhotovení energetického auditu. Druhá část ustanovení stanoví podmínky vztahující se k energetickému auditu, jako je například doba jeho platnosti a určení osoby, která tento energetický audit může zpracovat. Poslední část

ustanovení se týká výjimek, na které se nevztahuje povinnost vypracovat audit a povinnost splnit opatření vyplývající z doporučené varianty z auditu ve lhůtách a v rozsahu stanovených SEI (platí pro organizační složky státu, kraje, obce a příspěvkové organizace).

K bodu 19

Tento bod nově řeší povinnost zpracovávat energetický posudek, a to v případech, kdy není účelné zpracovávat v plném rozsahu energetický audit.

Samotné ustanovení je rozděleno do několika částí. První část stanoví pro stavebníka nebo vlastníka budovy případy, kdy je vypracování energetického posudku povinné. Druhá část stanoví záležitosti dobrovolného vypracování energetického posudku. V případech, že je energetický posudek zpracován, a týká se energetické náročnosti budovy, pak je součástí průkazu energetické náročnosti budovy. Další část ustanovení obsahuje podmínky vztahující se k energetickému posudku, jako je například určení osoby, která tento energetický posudek může zpracovat.

K bodu 20 a 21

Ustanovení udávají společné záležitosti a povinnosti, týkající se energetického specialisty, který v sobě „sdružuje“ všechny oprávněné osoby, které mohou zpracovávat nástroje na snižování energetické náročnosti nebo zvyšování energetické účinnosti, tj. vypracovávat průkazy energetické náročnosti, energetické audity, energetické posudky, kontroly kotlů a rozvodů tepelné energie a kontroly klimatizačních systémů. Energetický specialista bude osoba, které bude vydáno ministerstvem oprávnění jako osobě vypracovávající energetický audit, osobě vypracovávající průkaz, osobě vypracovávající kontrolu kotlů, rozvodů a klimatizačních systémů a osobě vypracovávající energetický posudek.

Celý postup udělování oprávnění u nového žadatele bude probíhat tak, že žadatel podá žádost o udělení oprávnění na ministerstvo, součástí žádosti je doložení splnění stanovených podmínek, jako je například odborná, právní způsobilost a bezúhonost. Dále složí odbornou zkoušku (před zkušební komisí jmenovanou ministerstvem), je mu vydáno a zasláno oprávnění a je zapsán ministerstvem do seznamu energetických specialistů. Uvedená záležitost je již v současném zákoně zavedena, ale je zaměřena pouze na osoby zpracovávající energetický audit a některé záležitosti ve vztahu ke kontrolám těchto osob v současném zákoně nejsou zavedeny. U energetického specialisty je zavedena podmínka dalšího odborného vzdělávání s povinností 1 x 3 roky absolvovat průběžné aktualizací vzdělávání. Průběžné vzdělávání bude zajišťovat organizace pověřená ministerstvem.

Další část ustanovení stanoví podrobnosti a pravidla pro odbornou zkoušku, průběžné vzdělávání a přezkušování energetických specialistů a pravidla pro vydávání a rušení oprávnění.

Ustanovení dále zavádí povinnost pro osoby, které budou oprávněné instalovat vybraná zařízení využívající obnovitelné zdroje energie na budovách. Jedná se o povinnost zavedenou z důvodu implementace článku 14 odst. 3 a 4 směrnice 2009/28/ES. Celá koncepce je nastavena obdobně jako u udělování oprávnění pro energetické specialisty, tj. bude zde zavedeno také průběžné vzdělávání s cyklem 1 x 5 let. Pravidla pro vzdělávání a okruhy vzdělávání budou stanoveny prováděcím předpisem ministerstva

Navržená novela zákona připouští přeshraniční poskytování těchto služeb osobami z jiného členského státu EU, v tomto případě je uznávacím orgánem ministerstvo.

K bodu 22

V návaznosti na novou úpravu se upravuje působnost ministerstva v oblasti hospodaření energií.

K bodu 23

Jde o legislativně technickou změnou, která souvisí s přesunem ustanovení o odejmutí oprávnění do § 10a až 10g.

K bodu 24 až 28

V návaznosti na nové povinnosti se upravují přestupky a správní delikty.

K bodu 29 až 32

Doplňuje se povinnost stavebníka požádat SEI o vydání závazného stanoviska k dokumentaci, které bude dokládat splnění požadavků na energetickou náročnost budovy.

Dále se provádí legislativně technická změna, která reflektuje právní úpravu zákona o zajišťování dodržování zákona o hospodaření energií v objektech důležitých pro obranu státu, v objektech sloužících k plnění úkolů Ministerstva vnitra, Policie České republiky, Policejní akademie České republiky, Hasičského záchranného sboru České republiky, Úřadu pro zahraniční styky a informace, Bezpečnostní informační služby a v objektech organizačních složek státu a příspěvkových organizací zřízených Ministerstvem a v objektech Ministerstva spravedlnosti.

K bodu 33

V souvislosti s novými ustanoveními, která předpokládají vydání prováděcího právního předpisu, se upravuje zmocnění ministerstva k vydání vyhlášky k provedení ustanovení zákona.

K čl. II

Navrhuje se přechodné ustanovení, podle kterého lze dokončit řízení zahájená před nabytím účinnosti novely podle dosavadní právní úpravy.

Další přechodná ustanovení se vztahují k přeměně původního osvědčení energetického auditora na oprávnění podle tohoto zákona, platnosti auditu vyhotoveného před nabytím účinnosti tohoto zákona a termínu plnění povinnosti vybavit vnitřní tepelná zařízení budov přístroji registrující dodávky tepelné energie.

K čl. III

Navrhovaná účinnost předpokládá legisvakantní lhůtu, během níž se budou moci adresáti právní normy s novým právním předpisem seznámit a připravit se na jeho aplikaci.

Dělená účinnost byla zvolena proto, aby byl zajištěn dostatečný počet kvalifikovaných osob, které budou schopny zajistit instalaci vybraných zařízení vyrábějících energii z obnovitelných zdrojů.

V Praze dne 29. února 2012

RNDr. Petr Nečas, v.r.

předseda vlády

MUDr. Martin Kuba, v.r.

ministr průmyslu a obchodu

Mgr. Tomáš Chalupa, v.r.

ministr životního prostředí